

ምዕራፍ 3

ጎሩይ ግእከለ እግዚአብሔር ወሰብእ=ከሰውና ከእግዚአብሔር መካከል

ይህ ቃል በግዕዝ ጎሩይ ውሉድ (ጠብቆ) በግሩክ ሚሊቲስ በእንግሊዝ mediator ይባላል፡ መካከለኛ ግለት ነው። በለበሰው ሥጋ ከእግዚአብሔርና ከፍጡር ሁሉ መካከል ሁኖ ሲያስታርቅ፣ ሲያግልድ፣ የእግላጆች አለቃም ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ በቀር ሁኖ የሚኖር ጌታችን፤ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ለዚህም እንደገና በመዝሙር 2:6 የተነገረውን የእግዚአብሔር አብ ቃል፡ ለምነኝ አሕዛብን ለርሰትህ፣ የምድርንም ዳርቻ ለግዛትህ እስጥሃለሁን እንጠቅሳለን።

ያንኤል፡ በሌሊት ራእይ አየሁ፤ እነሆም፡ የሰው ልጅ የሚመስል ከሰማይ ደመናት ጋራ መጣ በዘመናት ወደ ሽመገለውም ደረሰ፡ ወደፊቱም አቀረቡት። ወገኖችና አሕዛቡም በልዩ ልዩ ቋንቋም የሚናገሩ ሁሉ ይገዙለት ዘንድ፡ ግዛትና ክብር መንግሥትም ተሰጠው። ግዛቱም የግያልፍ የዘለዓለም ግዛት ነው፡ መንግሥቱም የግይጠፋ ነው። (ዳን. 7:13-14)

ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡

ኢየሱስም እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፡ በእኔ በኩል በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም ለለው። (ዮሐ 14:6)

ቅዱስ ሳውሉስ፡ አሐዱ እግዚአብሔር ወአሐዱ ጎሩይ ግእከለ እግዚአብሔር ወሰብእ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘኮነ ሰብእ ወመጠወ ርእሶ ቢዛ ኩሉ። (1ጢሞ. 2:5) አንድ እግዚአብሔር አለና፡ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለው መካከለኛው ደግሞ አንድ አለ፤ እሱም ሰው የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ራሱን ለሁሉ ቢዛ የሰጠ። ስለዚህም የፊተኛው ኪዳን ሲጸና፡ ሕግ የተላለፉትን ከሞት የሚቢኹ ሰለሆነ፡ የጠፋት የዘለዓለምን ርስት የተሰፋ ቃል እንዲቀበሉ እርሱ የሐዲስ ኪዳን መካከለኛ ነው። (ዕብ. 9:15) የሐዲስ ኪዳንም መካከለኛ ወደሚሆን ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ...ደርሳችኋል። (ዕብ. 12:24) የእግዚአብሔር ሙላት ሁሉ በእሱ እንዲኖር፡ በእሱም በኩል በመስቀሉ ደም ሰላም አድርጎ በምድርና በሰማያት ያሉትን ሁሉ ለራሱ እንዲታረቅ ፈቅዷልና (ቆላ. 1:20) መካከለኛው ግን ያንድ አይደለም እግዚአብሔር ግን አንድ ነው። (ገላ. 3:20)

ሥጋ ለብሏል፡

ትሰበሰቡን (ሥጋ መልበሱን) የሚያሳዩትን ክፍሎች ብዙ ሰዎች ምስጢሩን ሳያስተውሉ ይሠርዛሉ፤ ይደልዛሉ፤ ከነአካቲውም ዘለዋቸው ይሄዳሉ። ኢየሱስ ክርስቶስ ሎቱ ሰብሐትና በአባቱ ፍጹም አምላክ በእናቱም ፍጹም ሰው ነው። ሰው ሁኖ፤ ሰው በመሆኑ፤ ከኃጢአት በቀር የሰው ልጅ የሚሠራውን ሁሉ ሠርቷል። ስለዚህም ወልደ አብ በመለኮቱ ወልደ ግርያም በትሰበሰቡ፤ ወኮነ ሰብአ ከግን ዘእንበለ ኃጢአት ባሕቲታ እየተባለ ይነገራል። ከዚህ በታች የተጠቀሱት ጥቅሶችም ከነመሰሉቻቸው የሚያሳዩት ትሰበሰቡን ነው። ሥጋ በመልበሱ ለትሰበሰቡ የተጠቀሱትን ነው።

ከሁሉም አስቀድመን ጌታ ድኅረ ትንሣኤ ለግርያም መግደላዊት ታይቶ ያላትንና በአንድም ቤት ሊቃውንት እንዴት እንደሚተረጉሙት አሳይተን ሌሎችን ደግሞ በተጠየቅ ቅደም ተከተል እናቀርባለን።

ሀ) ወይቤላ እግዚእ ኢየሱስ ኢትልክፍኒ እስመ ዓፄ ኢዐረት ንበ አቡየ ወሐሪ ባሕቱ ንበ አገውየ ወበልዮሙ አዐርግኦ ንበ አቡየ ወአቡክሙ፤ ንበ አምላኪየ ወአምላክክሙ (ጌታ ኢየሱስም ገና ወደ አባቱ አላረግሁምና አትንኪኝ ወደ ወንድሞቼ ሂደሽ ግን ወደ አባቱ ወደ አባታችሁ ወደ አምላኪየ ወደ አምላካችሁ አርጋለሁ በያቸው አላት፤ ዮሐ. 20:17) ይህን ሲተረጎሙ=የተግሣጽ አነጋገር፤ ወደ አባቱ አልወጣሁም ግለት ገና አላመንሽብኝምና አትንኪኝ አላት። አንድም የመሰናበቻ ጊዜ የደረሰ መስሏት ቀርባለች፤ የግርግበት ጊዜ ገና ነውና አትንኪኝ አላት። ካህናት ልብስ ተክህና ለብሰው ሳሉ ሊነኳቸው እንዳይገባ ለግጠየቅ (ከርእስ ውጭ ዋጋ የለሽ አንድም)። ወደ ወንድሞቼ ሂደሽ ወደ አባቱ ወደ አባታችሁ፤ ወደ አምላኪየ ወደ አምላካችሁ (ፈጣሪዬ ፈጣሪያችሁ) አርጋለሁ ብለሽ ንገሪያቸው አላት። አቡየ ብሎ የእሱን ልደት ተናገረ። አቡየ ያለው የሱ የባሕርይ ነው፤ አቡክሙ ያለው የእኛ የጸጋ ነው። አምላኪየ አለው በሥጋ ይፈጥረዋልና፤ አምላክክሙ አለ በጥንተ ተፈጥሮ በሐዲስ ተፈጥሮ ይፈጥረዋልና። አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በአካል ሦስት (ይሄለሱ በአካላት) (ወይትወሐዱ በመለኮት እንዲል) አንድ ናቸው። ለዚህም ግስረጃ ወልድ የአብም የራሱ የወልድም፤ የመንፈስ ቅዱስም ቃል ነው ብለናል። (ዮሐ. 1:1-5) በጥንተ ተፈጥሮ እግዚአብሔር አብ ዓለምን ሲፈጥር ሳይወጣ ሳይወርድ እንዲያው ከሰማያዊ ዙፋኑ ላይ ሁኖ እንዲህ ይሁን ሲል ይሆን

ነበር፡ ኩሉ በእሱ ሆነ፡ ያለ እሱም የሆነ የለም እንዳለ የሐንሰ ወንጌላዊ በወንጌሉ (ዘፍ. 1:3፤ 6፤ 9፤ 11፤ 14፤ 20፤ 24፤ 29፤) ከዚህም በመለኮት እንደ በእካል ሦስት ወደሆነው አምላኪየና አባቴ እርጋለሁ። ሥጋን የመረጡት ሦስቱ ሲሆኑ ቅድመ ተዋሕዶ ያከበረው ግን የሦስቱም ንይልና ክብር ሰጭ መንፈስ ቅዱስ ነው። በሰዚህ በመለኮቱ ከአብ ያንሳል የሚል ሁሉ ስሑት ነው። ሥጋን ግን የፈጠሩት በእንደ ሥልጣን ሦስቱም ናቸው፡ ያከበረውም የጋራ ንይላቸው መንፈስ ቅዱስ ነው ከተዋሕዶ በፊት።

የሚከተሉት ጥቅሶችም የተጻፉት በዚህ መንፈስ ነው።

ለ) ራሱ ጌታና ነቢዩ ኢሳያስ፡ የጌታ የእግዚአብሔር መንፈስ በኔ ላይ ነው፤ ለድኅኝ የምሥራችን እሰበክ ዘንድ እግዚአብሔር ቀብቶኛልና፡ ልባቸው የተሰበረውን እጠግን ዘንድ፡ ለተግረኩትም ነጻነትን፡ ለታሰሩትም መፈታትን እናገር ዘንድ ልኮኛል፤ የተወደደችውን የእግዚአብሔርን ዓመት፡ አምላካችንም የሚበቀልበትን ቀን እናገር ዘንድ፡ የሚያለቅሱትንም ሁሉ እጽናና ዘንድ፡ እግዚአብሔር ለክብሩ የተከላቸው የጽድቅ ዛፎች እንዲበሉ ለጽዮን አልቃሾች አደርግላቸው ዘንድ፡ በአመድ ፈንታ አክሊልን፡ በልቅሶ ፈንታ የደለታን ዘይት፡ በሐዘንም ፈንታ የምስጋናን መገናጸፊያ እሰጣቸው ዘንድ ልኮኛል። (ኢሳ. 61:1-3፤ ሉቃ. 4:18-19)

ሐ) ጌታችን፡ የምትወዱኝላ ብትሆኑ ከኔ አብ ይበልጣልና ወደ አብ በመሄዴ ደስ ባላችሁ ነበር። (ዮሐ. 14:28)

መ) አምላኬ! አምላኬ! ለምን ተውሽኝ? እኔን ከግዳንና ከጨካኝቱ ቃል ሩቅ ነህ (መዝ. 21:1፤ ግቲ. 27:46)

ሙ) ስለዚያች ቀን ወይም ስለዚያች ሰዓት ግን የሰግይ መላእክትም ሆኑ ወልድም ቢሆን ከአብ በቀር የሚያውቅ የለም። (ሉቃ. 13:32)

ከዚህም አላዋቂ ሥጋን መልበሱን ለግጦየቅ ወልድም ቢሆን እለ እንጂ በመለኮቱ ከአብ ተለይቶ የግያውቀው ነገር አለ ለግለት አይደለም። ሁለተኛው ደግሞ ለአጽንዖተ ነገር ነው፤ ግንም ከአላወቅሁ እያለ እንደይቸገር። ይህም ሁኖ አሁንም ብዙ ሰዎች ቁጥር ቆጥረን ሱባዔ ገብተን ደርሰንበታል፡ እግኝተነዋል እያሉ ይለፈልፋሉ፤ በዚህ እንዲያውም መጽሐፍ ቅዱስን ቃል ለቃል እንከተላለን ባዪዮች የጆሆባ ምስክሮችና አደበንቲቦች ይብላሉ።

በእየጊዜው በዚህ ዕለት በዚህ ሰዓት ይመጣል ብለው ይናገራሉ፡ ግን ቀጠሮአቸውን አክብሮ እስካሁን አልመጣም፡ ከእንግዲህም በእነሱ ቁጥር አይመጣም፡ የጊከተሉት ደግሞ ከላይ ከተጠቀሰው ከጌታ ቃል ከወንጌሉ ጋራ ይለግግሉ፡ ተርጓሚዎች ግን ጎጋውን ሕዝብ ፈርተው እምላኩ ለእግዚአን የግላውን እየዘለሉት ይሄዳሉ፡ በዚህም ከጌታ ከራሱ እንበልጣለን፡ ከሐዋርያት ያውም ከኢፕሮስና ጳውሎስ እኛ እንሻላለን፡ እነሱንም እናርግለን፡ እናስተምራለን ብለው መነሣታቸውን ያሳያል፡ እንዲህ ነው፡ ከተግሩ ላይቀር ጌታን ተሳስተዋል፡ ሐዋርያትን መናፍቃን ናቸው ወይም አታውቁም ብሎ ግረም፡ ግስተግር።

ጳውሎስ፡

- ረ) ይትባረክ እግዚአብሔር እምላኩ ወእቡሁ ለእግዚአን ኢየሱስ ክርስቶስ እቡሃ ለምሕረት ወእምላካ ለኩላ ትፍሥሕት። (2 ቆሮ. 2:3) የርገራጌ አባት የመጽናናትም ሁሉ እምላክ የሆነ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እምላክና አባት ይባረክ።
- ለ) ከመላእክት ይልቅ በጥቂት አሳነስኸው፡ የክብርና የምስጋና ዘውድ ጫንህለት፡ በእጆችህም ሥራ ላይ ሾምኸው፡ ሁሉን ከእግሮቼ በታች አስገዛህለት። (ዕብ. 2:7 መዝ. 8:5) ከመላእክት ጥቂት አሳነስኸው አለ፡ ከመላእክት እንደጌታ የተሰደበ የተዋረደ፡ የተገፈፈ፡ በመስቀል የተሰቀለ የሞተ የለምና።
- ሸ) ለዘለዓለም የተባረከ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እምላክና አባት እንዳልዋሽ ያውቃል። (2ቆሮ. 11:31)
- ቀ) በክርስቶስ በሰማያዊ ሥፍራ በመንፈሳዊ በረከት ሁሉ የባረከን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አባትና እምላክ ይባረክ። ኤፌ. 1:3
- በ) የክብር አባት፡ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ እምላክ እሱን በግወቅ የጥበብና የመገለጥን መንፈስ እንዲሰጣችሁ እለምናለሁ። (ኤፌ. 17)
- ተ) በቀጥታ ከግሪኩ ወደ ግዕዝ የተተረጎመ ሬልጽሰዮስ (2:6-10:6) ዘውዱ እርእያሁ ለእግዚአብሔር፡ ኢገለየ ሐይዶ ከዊነ ዕሩይ ምስለ እግዚአብሔር፡ 7 አዕረቀ ርእሶ ወነሥእ እርእያ ገብር ወተመስለ ሰብእ ወተረክበ በርእየተ ዕገለ እመሕያው። 8 አትሐተ ርእሶ ወተእዘዘ እስከ ለምት ወምቲሂ ዘበመስቀል። 9 ወበእንተዝ እዕበዮ እግዚአብሔር ጥቀ ወጸገም ስመ ዘየዐቢ እምኩሉ ስም። 10 ከመ ለስሙ ለኢየሱስ ይስገድ ኩሉ ብርክ ዘበሰማያት ወዘበምድር

ወዘታሕተ ምድር=6 እሱም በእግዚአብሔር መልክ ሳለ ቀምቶ ከእግዚአብሔር ጋራ እኩል መሆኑን አረጋግጥ። 7 ነገር ግን የባርያ መልክ ይዞ በሰው አምላክ ሁኖ ራሱን አራቆተ። እስመ ሞት ድረስ ያውም በመስቀል ላይ ሞት ታዘዘ። ስለዚህ እግዚአብሔርም ያለልክ ከፍ አደረገው፤ ሰምም ከሰም ሁሉ የግንባር ሰጠው። ከሰማያትና ከምድር ከዚያም በታች ያለ ጉልበት ሁሉ ለኢየሱስ ሰም ይበረክክ ዘንድ።

ኢፕሮስ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ ለሕያው ተሰፋ ዳግመኛ የወለደን። የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አባትና አምላክ ይመስገን። (1ኢ. 1:3)

ቸ) እግዚአብሔር ግን የሞትን ጦር አጥፍቶ አስነሣው (ግብ. 2:24)

ገ) በእርሱ ደስ የግለኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው የግሉ ያ ድምፅ በመጣለት ጊዜ ከእግዚአብሔር አብ ክብርና ምስጋና ተቀብሏልና፤ እኛም በቅዱሱ ተራራ ከእሱ ጋራ ሳለን ይህን ድምፅ ከሰማይ ሲወርድ ሰማን። (2ኢ. 1:17-18)

ነ) ዮሐንስ ለወደደን ከጋጢአታችንም በደሙ ሳጠበን በመንገሥትም ለአምላኩና ለአባቱ ካህናት እንድንሆን ሳደረገ፤ ለእሱ ከዘለለም እስከ ዘለንበት ድረስ ክብርና ኀይል ይሁን። (ራእ. 1:6)

ሃ) ሥራህን በአምላኬ ፊት ፍጹም ሁኖ አላገኘሁትምና የነቃህ ሁን። (ራእ. 3:2) ድል የነሣው በአምላኬ መቅደስ ዐምድ እንዲሆን አደርገዋለሁ፤ ወደፊትም ከዚያ ከቶ አይወጣም፤ የአምላኬን ሰምና፤ የአምላኬን ከተማ ሰም፤ ግለት ከሰማይ ከአምላኬ ዘንድ የምትወርደውን አዲሲቱን ኢየሱሳለምን፤ አዲሱን ሰጧን በእሱ ላይ እጽፋለሁ። (ራዕ. 3:12)

አ) መዝሙር፡ 2:6-9ም ከዚህ ላይ ይጠቅሳል፡ በእግዚአብሔር አብ ምስክርነት። እግዚአብሔር ጌታዬን ጠላቶችህን ለእግርህ መቀመጫ እስካደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው። መዝ. 109

ከ) ምላ. 8:21-36ም ከዚህ ላይም ስለግሥትና ስለግሥት ተመልሶ መመልከት ያሻል።

ወ) ከዚህም በላይ የተጠቀሱትን ቁጥሮች የግሙሰሉ ብዙ ጥቅሶች አሉ፡ እነዚህ የተጠቀሱበት ምክንያት ትስብእትን የግሥቱ መሆናቸውን ለማስረዳትና እንደ አርቶስ በመለኮት ላይ የግሥቱ መሆናቸውን ለማሳየት ነው። እነዚህ የተጠቀሱት ለትስብእት መሆናቸውን መላልሶ እንቦ ተረድቶ ቢጠራቸውም በዚህ አቅጣጫ ይተረጉጋል፡ ይፈታል።

አዳምን ለግዳን ከአብ ተልዕል፡ ታዝሂል

መለኮት በመላ ዓለም ምሉእ እንደሆነ እናምናለን፡ እናውቃለን፤ ሥጋ ግን ከትንሣኤ በፊት ውሱን ነው። ውሱን ሥጋን ተዋሕዶ ሰው ሁኖ ለዚህ ወር ከአምስት ቀን በግሕፅ ግርያም አደረ፡ እንደ ሕፃናት አለቀሰ፡ ጥቂት በጥቂት አደገ፡ ከጋጢአት በቀር የሰው ልጅ የግራውን ሁሉ ሠራ፤ በላ፡ ጠጣ፡ ሄደ፡ ተጓዘ፡ ደከመ፡ ተኛ፡ ፈራ፡ ሞተ በሥጋው። በሥጋው ይህን ሁሉ ያደረገውን የፍቅርን አባት የትሕትናን ጌታ፡ ጌታችንን አምላካችንን መድኅኒታችንን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ አባቱ ላከው ብንል መላኩ ከአባቱ ያላንሰዋል ብለው፡ ከውስጣችን አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በገብረት በከርሠ ግርያም አድረዋል የግሉ አሉ፤ ባይጽፉ ነው እንጂ ነገ መጽፋቸው ስለግይቀር፡ እኔም ዉርሼ ባላረጅ፡ ነገርን ነገር ያነሣዋል እንዲሉ፡ አሁኑኑ በነካ እጅ፡ ለጌታችን መናገሪ ካልቀረ በጥቂቱ ልጠቅስ እወዳለሁ። የኛ ሰዎች የግሰላቱት ሁልጊዜም ያልሰሙት ነገር ሲመጣባቸው ለግሰፈራት ሲፈልጉ ነው፤ ለጋጢአት ግንጫ የተሰጠውን ቁርባን፡ አዛውረው በትቆርቡ ትኮነናላችሁ ሲሉ የኖሩ ለግሰፈራራት፤ አግዚአብሔር አብ ለአግዚአብሔር ወልድ በሥጋው የባሕርይ አባቱ ነው ብለው የበተኑ ሁለት ባሕርይ የግለውን ካቶሊክ ለግራቅ፤ አሁንም ደግሞ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን አዳኝነትና አማላጅነት ከደው ቁጭ ያሉ ከተሐድሱ ለመሸሽ ነው።

ያስበረገጋቸው ተሐድሶ ግን ምን እንደግሉ አላውቅም። በግድ ሳይሆን በሦስቱም ፈቃድ (እስመ በፈቃዱ ወበሥምረተ አቡሁ ወመንፈስ ቅዱስ መጽእ ወአድንነን እንዳለ ቅዱስ ኤፍሬም) አብ ልኮት በተለየ አካሉ ከሰማየ ሰማያት ወርዶ ሥጋ ለብሶ ሰው ሁኖ በመስቀል ላይ ተሠውቶ አድናኗል። ለአባቱ ከተላከ መላክ ዝቅ ያደርገዋል የግሉ አሉ። በሀገራቸው ሥርዓተ ግንባር አያለቡ። ክብረትና ኩራት ከአባቱ ጋራ በሰማያዊ ዙፋኑ ሁኖ በመመለስ ፈንታ አዳምን ለግዳን ሥጋ ሲለብስ አሰክ ትንሣኤ በመለኮት እንጂ በሥጋ ርቆ ተጠቅሎ የተቀመጠ ነገር ነው። በመላክ ምክንያት ከአባቱ ካነሰ፡ እናቱ ልካዋለች፡ የሴፍ ልኮታል፡ ከዚያም አልፎ ተርፎ በጥንታዊ ሥርዓተ ግንባር እንደግደረገው ነረቤቱ ሁሉ አንተ ልጅ ና እንዲህ አድርግልኝ እያለ ሲልክው ኑሯል። ለዚህም ምስክርቸ፤

ዐ) እቡ ራሱ፤ ከእነሱም ጋራ ወርዶ ወደ ናዝሬት መጣ ይታዘዛቸውም ነበር። (ሱቃ. 2:51) ከነረቤቶቹም ሌላ በዚህ ዓለም ላይ ላለ ግንንም ሲያገለግል ነው የኖረው። መሲሕ ሲነገሥ እንነግሣለን፡

ራስ ደጃዝማች፡ እንባላለን ሚኒስትር እንሆናለን እያሉ እስከ ጳጳራዊ መስዋዕትነት በቀድሞ ሥርዓት ያስቡ የነበሩ ሐዋርያትም የጌታ መንግሥት ከላይ በመከፈን የሚሰጥ መበላቸው በዘብደመስ ልጆች ቢቆጡ የመላክን የግንግልግልን ትልቅነት ነግሯቸዋል።

ለ) ዐሥሩም ሰምተው በሁለቱ ወንድማማች ተቆጡ። ኢየሱስ ግን ወደ እሱ ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡ የአሕዛብ አለቆች እንዲገዟቸው፡ ታላላቆችም በላያቸው እንዲሠለጥኑ ታውቃላችሁ። በእናንተስ እንዲህ አይደለም፡ ነገር ግን ግንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፡ ከእናንተ ግንም ትልቅ ለመሆን የሚፈልግ፡ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፡ ከእናንተ ግንም አንደኛ ለመሆን የሚፈልግ የእናንተ ባሪያ ይሁን። የሰው ልጅ ሊያገለግል እንጂ ሊገለገል እንዳልመጣ (ሊላክ እንጂ ሊልክ እንዳልመጣ)። (ሉቃ. 20:24-28)

ሐ) ከዚህም በላይ በቤተ እስራኤል እግር ግጠብ የውርደት ውርደት ነው፡ ለግጠብ ቢገደድም ከራት በፊት እንጂ፡ ከራት በኋላ አይደለም። ጌታ ግን ከራት ላይ ተነሥቶ ነው የራሱን የበታችኛን የደቀ መዛሙርቱን እግር ያጠበ፡ ታዲያ ከዚህ ሁሉ አብ ያንሳል ብለው ነው አላስተዋዮች የሚዘባርቁ? ለሁሉም ይህን የባልቲት ተረት ከዚህ ላይ እንጎልትና እንደ ልማዳችን መጻሕፍቱና ሊቃውንቱ፡ ቅዱሳን አብው የሚሉትን እንዴት። በዚህም ለሌሎች አብያተ ክርስቲያን ተከታዮች ቅዱሳት መጻሕፍትን፡ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ተከታይ ግን አዋልዱን ሁሉ፡ ቅዳሴውን፡ ሰዓታቱን፡ ኪዳኑን፡ ውዳሴ ግርያሙን፡ መልካ መልኩን ሁሉ እንጠቅሳለን፡ ለምን? ቢሉ፡ ትደግግለህ እንጂ አትረዳም ለማለት፡ እንቦ የሚረዱ ቢሆን ኑሮ ከዚህ በፊት በአማላጅነት ያደረጉትን ስሕተት አያደርግም ነበርና ነው። ከአብ መላኩን የሚያስረዱ ጥቅሶች፡

በመጀመሪያም ቅዱሳት መጻሕፍት፡ ምስክሮች፡

ሀ) ራሱ ጌታችን ኢየሱስ፡ ዮሐ. 3:17፡ 61 ቁጥርን እይ፡ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ልጁን አላከውምና ይልሃል።

ለ) ነገር ግን አብን እንድወድ ዓለም እንዲያውቅ፡ አብ እንዳዘዘኝ እንዲሁ አደርጋለሁ። (ዮሐ. 14:31)

ሐ) ሕያው አብ እንደላከኝ፡ እኔም ከአብ የተነሣ ሕያው እንደምሆን

እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ ከኔ የተነሣ ሕያው ይሆናል። (ዮሐ. 6:57)

መ) ኢየሱስም ዳግመኛ ሰላም ለእናንተ ይሁን፡ አብ እንደላከኝ፡ እኔ ደግሞ እልካችኋለሁ አላቸው። (ዮሐ. 20:21)

ሠ) አብ የሚሰጠኝ ሁሉ ወደኔ ይመጣል፡ ወደኔም የሚመጣውን ከተ ወደ ውጭ አላወጣውም፡ ፈቃዴን ሰግድረን አይደደለም እንጂ የላከኝን ፈቃድ ሰግድረን ከሰግዶ ወርጃለሁና። ከሰጠኝም ሁሉ አንድም እንኳ እንዳላጠፉ፡ በመጨረሻው ቀን እንዳስነሣው እንጂ፡ የላከኝ የአብ ፈቃድ ይህ ነው። (ዮሐ. 6:37-39)

ረ) እኔ ግን ከሱ ዘንድ ነኝ እርሱም ልኮኛልና እውተኛለሁ ብሎ ይላል። (ዮሐ. 7:29)

ሰ) አብ የቀደሰውንና ወደ ዓለምም የላከውን (ዮሐ. 1:36)

ሸ) ኢየሱስም አላቸው። እግዚአብሔርሰ አባታችሁ ከሆነ በወደዳችሁኝ ነበር፡ እኔ ከእግዚአብሔር ወጥቼ መጥቻለሁና፡ እርሱ ላከኝ እንጂ ከራሴ አልመጣሁምና። (ዮሐ. 8:42)

ተ) ቀን ላለ የላከኝን ሥራ ላደርግ ይገባኛል። (ዮሐ. 9:4)

በ) እሱ ግን ስለዚህ ተልኬአለሁና ለሌሎች ከተግዎች ደግሞ የእግዚአብሔርን ወንጌል እስብክ ዘንድ ይገባኛል አላቸው። (ሉቃ. 4:43)

ቅዱስ ጳውሎስ፡

ተ) ነገር ግን የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ እግዚአብሔር ከሌት የተወለደውን ከሕግም በታች የተወለደውን ልጁን ላከ። (ገላ. 4:4)

ቸ) ቅዱስ ዮሐንስ ወልደ ነጎድጓድ ሐጥርያው በዚህም፡ የእግዚአብሔር ፍቅር በእኛ ዘንድ ተገለጠ፡ በእርሱ በኩል በሕይወት እንኖር ዘንድ እግዚአብሔር አንድ ልጁን ወደ ዓለም ልኮታልና። (ዮሐ. 4:9) ከቅዱሳት መጻሕፍት እንደዚህ ያሉ፡ ብዙ ሰቂጥር የሚያደናግሩ ጥቅሶች መጥተስ ይቻላል፡ ግን ወረቀትና ጊዜ እንዳይፈጅ የእነሱው እስከዚህ ይብቃንና ሊቃውንትንና አጥልድን ደግ እንይ፤

ሐጥርያት፡

ጎ) ወዐረገ ሰግያተ ንበ አብ ዘፈነም ወደ ላከው ወደ አብ ወደ ሰግዶ ዐረገ። (መ.ቅ. 103)

ከ) ነኦኩተክ እግዚአ በፍቁር ወልድክ እግዚእን ኢየሱስ ዘበደጋሪ መጥዕል ፈናክ ለን ወልደክ መድኅን መመቢዝ። መልእክ

ምክርክር=እቤቱ በተወደደ ልጅህ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እናመሰግንሃለን፡ በኋለኛው ዘመን የምክርህን እባታዝ፡ መድኃኒትና ቤዛ የግሪፍን ልጅህን ልክህልናልና። (መ.ቅ. 110:4)

ወ) ለእሉኒ ወለኩሉሙ እዕርፍ ነፍሱሙ ወተሃህሉሙ ዘፈናክ እምሰግደ ወልደክ ውስተ ግሕፀን ድንግል ተዐቁረ በክርሥ ሥጋ ኮነ ወወልደክ ተወቀ እመንፈስ ቅዱስ የኒህንም የሁሉንም ነፍሳቸውን እሳርፍ ይቅርም በላቸው ልጅህን ከሰግደ ወደ ድንግል ግሕፀን የላከኸው፡ በግሕፀን ተወሰነ፡ ሥጋም ሆነ ልጅህም በመንፈስ ቅዱስ ተወቀ፤ (መ.ቅ. 115:23)

ሀ) ወልደክ መጽሐ ወእምድንግል ተወልዶ ወሕዝበ ሰከ ይገብር=ልጅህ መጣ ከድንግልም ተወለደ ፈታድህን ይፈጽም ሕዝብንም ለእንተ ያደርግ ዘንድ (117:33)

እባ ሕርያቶስ፡

ዘ) በእግን ነጻረ እግዚአብሔር እብ ምሥራቀ ወምዕራብ ሰሜን ወደቡበ ወውስተ ኩሉ አጽናፍ፡ እስተንፈስ ወእጼነው ወኢረከበ ዘከግኪ ወሠምረ መፃዛ ዚእኪ ወእፍቀረ ስነኪ ወፈነው ገቢኪ ወልዶ ዘያፈቅር=እግዚአብሔር እብ ከሰግደ ሁኖ ምሥራቅንና ምዕራብን ሰሜንና ደቡብን ዳርቻዎችንም ሁሉ በእውነት ተመለከተ፡ ተነፈሰ፡ እሸተተም፡ እንዳንቺ ያለ ገን አላገኘም፡ ያንችን መፃዛና ደምግባትም ወደደ፡ የግወደውን ልጁንም ወዳንቺ ላከ። መ.ቅ.ገ. (214:24) ከዚህ ላይ እባ ሕርያቶስና ቅዱስ ኤፍሬም ተባብረዋል።

ቅዱስ ኤፍሬም፡

የ) ነጻረ እብ እም ሰግደ ወኢረከበ ዘከግኪ፡ ፈነው ጥሕዶ ወተሰብአ እምኔኪ እብ ከሰግደ አየ፡ እንዳንቺ ያለ ገን አላገኘም፡ ባያገኝ አንድያ ልጁን ወዳንቺ ልኮ ሰው ሆነ ብሏል። (ው.ዳሴ ዘረቡዕ)

ደ) ዳግመኛም ይኸው እባ ሕርያቶስ፡ ነእምን እበ ፈናፂ ከመ እብ ውእቱ በህላፂሁ ወነእምን ወልደ ተፈናፂ ከመ ወልድ ውእቱ በህላፂሁ ወነእምን መንፈስ ቅዱስ ግሐየፂ ከመንፈስ ቅዱስ ውእቱ በህላፂሁ፡ ሠለበቱ ስም አሐዱ እግዚአብሔር=የላከ እብ በህላፂው እባት እንደሆነ እናምናለን፡ የተላከ ወልድ በህላፂው ወልድ እንደሆነ እናምናለን ግሐየፂ መንፈስ ቅዱስም በህላፂው መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ እናምናለን ምስት ስም፡ እንድ እግዚአብሔር። (መ.ቅ. 220:54)

ሠለስቱ ምእትም፡

- ጀ) እግዚአብሔር አብ ዘፈነው ወልደ ዋሕደ ከመ ይገድር ውስተ ሥጋ ወለት እንተ ኢተእምር ምተ=እግዚአብሔር አብ እንድያ ልጁን የላከው ወንድ ከግታውቅ ልጅ ሥጋ እንዲያድር ነው።
- ኀ) ተሐፅነ እኮ በትርሊት ወክብር አላ ከመ ውሉደ ነፃያን፡ ልህቀ በዐቢይ ተግሣጽ እንዘ ይትኢዘዝ ለእዝማዲሁ፡ በጌጥና በክብር አይደለም፡ እንደ ድጉች ልጆች ለዘመዶቹ እየታዘዘ በብዙ ተግሣጽ እደገ እንጂ። (መ.ቅ. 259:77)
- ወእምዝ ሶበ ርእየ ከመ ኢበቁዐ ለእድገናተ ዓለም ደመ ነቢያት ቅዱሳን እም ደመ አቤል ጻድቅ እስከ ደመ ዘካርያስ ወልደ በራክዩ፡ ፈነው ለነ ወልደ መድኅን ወመቢዝው ከመ ይባልሕ ወደቤዙ ወያብእ ቅድሚሁ ተዝካረ ሕያዋን ወሙታን=ከዚህ በኋላ ከጻድቁ ከአቤል ደም ጀምሮ እስከ በራክዩ ልጅ ዘካርያስ ደም ድረስ የቅዱሳን ነቢያት ደም ዓለምን ለግዳን እንዳልጠቀመ ባየ ጊዜ መድኅኒትና ቤዛ የጊሆን ልጁን ፈጽሞ ያድን ዘንድ ባከልን፡ በፈቱም የሕያዋንና የሙታንን መታሰቢያ ያገባ ዘንድ። (መ.ቅ. 375:43)
- ጠ) በሚከተሉት ገጾችና ቁጥር የሚገኙትም ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ይመሰላሉ፡ (መ.ቅ. 394:17፤ 395:24፤ 396:29፤ 415:16፤ 416:22፤ 419:35፤ 458:15)
- ጨ) ጎርጎርዮስም፤ ወነእምን እበ ፈናዌ ወነእምን ወልደ ተፈናዌ ወነእምን መንፈስ ቅዱስ ግሕያዌ=ላኪ እብን እናምናለን፡ ተላኪ ወልድን እናምናለን፡ ግሕያዊ (እፃኝ) መንፈስ ቅዱስን እናምናለን ብሏል። (መ.ቅ. 470:13፤ 472:26)።
- ይህን ህሉ እያነበቡ ነው እጣመው እየተረጎሙ፡ ዐይኔን ግምባር ያድርገው ጆሮዬን ይድፈነው ብለው የሚክዱ።
- አ) ርእየ ኢሳይያስ ነቢይ በመንፈስ ትንቢት፡ ምስጢር ለፀግኑኦል ወበእንተዝ ጸርሐ እንዘ ይብል ሕፃን ተወለደ ለነ ወልድ ተውህበ ለነ ሕፃን ተወለደልን፡ ልጅ ተሰጠልን ብሎ ኢሳይያስ በትንቢት መንፈስ ጮኹ። ተፈሣሕ ወተሐሠይ ኦ ዘመደ ዕጓለ እመሕያው እስመ እፍቅሮ እግዚአብሔር ሰዓለም፡ ፈነው ለነ መዝራዕቶ ልዑለ=የሰው ልጅ ሆይ! በጣም ደስ ይበልህ፡ እግዚአብሔር ዓለሙን ወደ አንድያ ልጁን በእሱ የእመነ ሁሉ ይድን ዘንድ ሰጥቷልና ከፍተኛ ክንዱንም ልኮልናልና። ነጻረ እብ እምሰግዶ ወኢረከበ ዘከማኪ፡ ፈነው ዋሕደ ወተሰብእ እምኔኪ=እብ ከሰግዶ

ዐይቶ እንዳንቺ ያለ ባያገኝ አንድያ ልጄን ልኮ ካንቺ ሰው ሆነ፤ ሥጋ ለበሰ። ታዲያ አሁን ውዳሴ ማርያም መጠቀሱ፡ የእኛ ካህናት መጀመሪያ በቃል በቁጥር ከዚያ በዜግ ያውም በአራራይና በዕዝል፡ ቀጥሰው በነጠላ በአንድም ትርጓሜ አጥንተው ዕለት በዕለት ሲደግግሩት የሚኖሩትን አታውቋትም ለማለት ነው ወይ? አታውቋትም ለማለት ባይሆን ሸመደዳችኋት እንጂ አልተረዳችኋትም ለማለት ነው።

መልክአ ኢየሱስም፡

፩) እምሥራቀ ፀሐይ እስከነ ዐረብ ይትእኮት ሰሙ ለእግዚአብሔር አምላክነ፡ ኪያክ ወልዶ ዘፈነው ለነ። ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናቲኒ አስተጋብ አነ ኀበ ትረፍቅ መካነ፡ እስመ ዝርዋን አግብርቲክ ንሕነ።

የጥምቀት ድጓም፡ ክርስቶስ አስተርአየ ውስተ ዓለም እምድንግል ተወልደ፡ ከሠተ ኮነ እንዘ ይትኤዘዝ ለአዝማዲሁ ከዊኖ ሰብአ በዮርዳኖስ ተጠመቀ ብሏል።

ይህ አዲስ አይደለም የእኛ ሰው በግዕዝ እሱን ዘበሰማያትን በቃሉ አጥንቶ እንደበቀቀን ሲያነበንብ ይኖራል፡ ይህም ከዚያ ልዩነት የለውም። እንደዚህ ባለው ልብ ወለድ መሳይ ታሪክ የሚጠቅሱ ሰዎች እሱ። ሰውዬው ሊቀስ ወደ ጳጳስ ይሄዳል፡ እሱን ቀሊሉ ሊፈትኑት ሥላሴ ሰንት ናቸው? ይሉታል። እሱም በአካባቢው ያሉትን የሥላሴ እብያተ ክርስቲያን ቆጥሮ አምስት ናቸው ብሎ መለሰ ይባላል። ሰው በባልንጀራው ስለሚገመት እንደነዚህ ካሉት ጋራ መዋል ያስገምታል ብለው የሚያፍሩ አሉ።

ብዙ ካህናት መድገም እንጂ አንብቦ መረዳት አይችሉም፡ ስለዚህ ቅዱሳት መጻሕፍትን ሊቃውንትን፡ የሚደግሙትን መልክአ መልክ፡ የሚያነቡትን ገድላ ገድል፡ የሚያዜሙትን ድጓ፡ ቅኔ ግጥም መጥቀስ ጊዜ መፍጀት ብራና መጨረስ ነው እንጂ ቀለሙ እንደ ስርብትናው ቢቀናቸው ኑሮ ጥቂቱ በበቃ ነበር።

የኛ ሊቃውንት በትዕቢት ተወጥረው አንበው ስለማይረጹ ጥቅስ ግብዛት ከንቱ ነውና እስከዚህ ይብቃን።

የዚህ ርእሰ ማጠቃለያ እንደ ሰው አባት በግድ አይደለም እንጂ በሦስቱ ፈቃድ አባቱ ልኮት ወደዚህ ዓለም መጥቶ እንደኛ ከጋጢአት በቀር ሰው ሁኖ አድኖናል። ተልኳል፡ ይላካል፡ አገልግሏል፡ ያገለግላል፡ ይምራል፡ ያስምራል፡ ይከራከራል፡ ስለኛም ይሟገታል፡ ይዳኛል፡ ይፈርዳል።

ምዕራፍ 6

ክርስቶስ ቤዛና መድኅኒታችን ነው፡

የቤዛና የመድኅኒት መግለጫ፡

የቤዛና መድኅኒት ልዩነት ምንድር ነው ለሚል፡ ቃላቱን እንገልጣለን። መድኅኒት እድገት ካለው ግሥ የመጣ ነው። ገዳይ ሲደርስ አኝ ይደርስ እንዲሉ ግዳን በጉልበት ተከላከሉ፡ ወይም ገንዘብ ሰጥቶ፡ ወይም ዋስ ሁኖ ችግረኛን ከጠላቱ እጅ ግውጣት ነው። ቤዛ ግን ቤዘው ተበዥ ካለው ግሥ የመጣ ስለሆነ ከመድኅኒት ትርጉም በላይ ራስን ለያዥ ወይም በተያዥ ፈንታ ሰጥቶ እስረኛን ወይም ምርኮኛን ግዳን ነው። ስለዚህ ክርስቶስ በማስተግርና በሞት ከግብርናተ ዲያብሉስ ስላወጣን ቤዛችንም መድኅኒታችንም ነው።

ጌታችን ወደዚህ ዓለም የመጣበት ምክንያት፤

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም የመጣውና ሥጋ የለበሰው ስለሁለት ነገር ነው፡ ለአርአያ፡ ለቤዛ። አርአያውን በትምህርቱና በሕይወቱ ሂደት አሳይቶናል፡ ምግባር በሚለው ርእስ እናየወለን። ቤዛነቱንና መድኅኒትነቱን ግን ከዚህ ቀጥለን እንጽፋለን። ዋነኛው የመጣበት ዓላማም ይህ ነው ይባላል፡ ነውም። ይህንም በአይሁድ ሴራ፡ በኢሳጦስ አደባባይ ተሰድቦ፡ ተገፎ፡ ተገርፎ፡ የሰማዕት ሥቃይ ተቀብሎ በመስቀል ተሰቅሎ ሙቶ፡ ሦስት መዓልት ሦስት ሌሊት በከርሠ መቃብር አድሮ፡ ለአባቱ ለእግዚአብሔር አብ ለኃጢአታችን ፍጹም ዘለዓለማዊ መሥዋዕት፡ ለአዳም ቤዛ፡ ለእግዚአብሔር ካሣ ራሱን እድርጎ ተበዥቶናል። በዚህም ለዘለዓለም ከአባቱ ጋራ አስታርቆናል፡ አማልዶናል። ይህንም ለማስረዳት ከዚህ በታች ያሉት ጥቅሶች ተጽፈዋል።

ሀ) ኃጢአታቸውንም ይሸከማል፡ ስለዚህ እሱ ብዙዎችን ይወርሳል፡ ከጎያላንም ጋራ ምርኮን ይካፈላል፡ ነፍሱን ለሞት አሳልፎ ሰጥቷልና፡ ከዐመፀኞችም ጋራ ተቆጥሯልና፡ እሱ ግን የብዙ ሰዎችን ኃጢአት ተሸከመ። ስለ ዐመፀኞችም ግለደ። (ኢሳ. 53:12፤ ሉቃ. 23:34)

ከሰግይም ከወረደው በቀር ወደ ሰግይ የወጣ ግንም የለም፡ እሱም በሰግይ የሚኖረው የሰው ልጅ ነው። ሙሴ በምድረ በዳ እባብን እንደሰቀለ እንዲሁ በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘለዓለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ የሰው ልጅ ሊሰቀል ይገባዋል። በእሱ የሚያምን ሁሉ የዘለዓለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ፡ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወዷልና። ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ

በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ልጁን ወደ ዓለም አላከውምና። በሱ በሚያምን አይፈረድበትም፤ በማያምን ገን በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስላላመነ አሁኑኑ ተፈርዶበታል። (ዮሐ. 3:13-19)

በዚህም የእግዚአብሔር ፍቅር በእኛ ዘንድ ተገለጠ፤ በእሱ በኩል በሕይወት እንኖር ዘንድ እግዚአብሔር አንድ ልጁን ወደ ዓለም ልኮታልና። (ዮሐ. 4:9-10)።

እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፤ በእኔ በኩል በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም (ዮሐ. 14:6)

መዳንም በሌላ በማንም የለም፤ እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና። (ግብ. 4:12)

ገና ደካሞች ሳለን፤ ክርስቶስ ዘመኑ ሲደርስ ስለ ኃጢአተኞች መቷልና። (ሮሜ 5:6)

መሞትን አንድ ጊዜ ፈጽሞ ለኃጢአት መቷልና በሕይወት መኖርን ገን በእግዚአብሔር ይኖራል (ሮሜ 5:6)

መደምደሚያ፡ በቤዛነቱ ከአባቱ ጋራ አስታርቆናል፤ አግልዶናል ያግልደናል። ከግብርናተ ዲያብሎስም አድኖናል።

ምዕራፍ 7

ክርስቶስ ብርሃን ዓለም፥ አርአያ፥ አብነት፥ መምህር ነው፤

ክርስቶስ የዓለም ብርሃን ነው፤ የሚያምኑበትን ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ እየመራ ወደ እባቱ መንግሥት ወደ መንግሥተ ሰግያት ያገባል። ለዚህም እንዴት ለሚል ጠያቂ የሚከተሉት ጥቅሶች ተሰጠዋል።
የዓለም ብርሃንነቱን የሚያሰረዱ ጥቅሶች፤

እሱ ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ፡

- ሀ) እነ ውለቱ ብርሃኑ ለዓለም ዘይተልወኔ ኢየሐውር ውስተ ጽልመት አላ ይረከብ ብርሃኑ ሕይወት=የዓለም ብርሃን እኔ ነኝ፤ የሚከተለኝም ወደ ጨለማ አይሄድም የሕይወትን ብርሃን ያገኛል እንጂ፤ (ዮሐ. 8:12)
- ለ) እንዘ ሁሉኩ ውስተ ዓለም እነ ውለቱ ብርሃኑ ለዓለም በዓለም ላለሁ የዓለም ብርሃን እኔ ነኝ፤ (ዮሐ. 9:5)
- ሐ) በእሱ ሕይወት ነበረች፤ ሕይወትም የለው ብርሃን ነበረች። ብርሃንም በጨለማ ያበራል፤ ጨለማም አላሸነፈውም። (ዮሐ. 1:4-5)

አዎን እሱስ ለራሱ ብርሃን ነው፤ ግን ለለው ምን ሰጠ? ለሚል ጠያቂ ደግሞ በአዳም በደል የሄደውን ልጅነታችንን መልሶ በጸጋ የእግዚአብሔር ልጆች፤ የእሱ ታናሽ ወንድሞች፤ የእባቱን መንግሥት ከሱ ጋራ ተወራራቾች አድርጎናል። ይህ ሁሉ ክብርና ጸጋም በሚከተሉት ጥቅሶች ይረጋገጣል፤

ወደ ወገኖቹ መጣ፤ ወገኖቹ ግን አልተቀበሉትም፤ ለተቀበሉትና በሰሙ ላመኑት ግን የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣን ሰጣቸው፤ እነሱም ከእግዚአብሔር ተወለዱ እንጂ ከደም ወይም ከሥጋ ፈቃድ አልተወለዱም (ዮሐ. 1:11-13)

ከዚህም አልፎ ተርፎ እንደሱ ወደሱ እንዲያግልዱ፤ ኃጢአት እንዲያስተሰርዱ፤ ሙት እንዲያነሡ፤ ለምጽ እንዲያነጹ ሥልጣን ሰጥቷቸዋል፤ ይህን በሰፊው ዝቅ ብለን የክርስቶስ ተከታዮችም ያግልጻሉ በሚለው ርእሰ እናየዋለን፤ ለእሁኑ ግን፤

እውነት እውነት እላችኋለሁ በእኔ የሚያምን እኔ የምሠራውን ሥራ እሱም ይሠራል፤ ከዚህም የሚበልጥ ይሠራል (ዮሐ. 14:12) ይህም በሥራና በተግባር ሲታይ ሲገለጥ የኖረ ዛሬም እስከ ዕለተ ምጽአት ሲደረግ የሚኖር እንጂ የሰርብትና ወሬ እንዳይደለ በሰፊው ከሰታው እናየዋለን።

በእግዚአብሔር መንፈስ የሚመሩ ሁሉ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸውና፡ አባ! አባት! ብለን የምትመዝበትን የልጅነት መንፈስ ተቀበላችሁ እንጂ እንደገና ለፍርሃት የባርነት መንፈስ አልተቀበላችሁምና። የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ያ መንፈስ ራሱ ከመንፈሳችን ጋራ ይመስክራል። ልጆች ከሆን ወራሾች ደግሞ ነን፡ ግለት የእግዚአብሔር ወራሾች፡ የክርስቶስ ደግሞ የጋራ ተወራሪዎች ነን (ሮሜ 8:14-17)

ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ብሎ የሚያምን ሁሉ ከእግዚአብሔር ተወልዷል፤ (1 ዮሐ. 5:1)

በእምነት ሁላችሁም በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና (ገላ. 3:26)

ክርሱ ጋር ከሞትን ክርሱ ጋር ደግሞ በሕይወት እናራለን፡ ብንጸና ክላሱ ጋራ ደግሞ እንነግሳለን። (2 ጢሞ. 2:11)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አርአያና መምህር ነው።

በቤዛነት እንዳየነው የቤዛነቱ ጓደኛ አርአያነቱ ነው። አርአያነት በሁለት ይከፈላል፤ በምሳሌነት እየሠሩ በሕይወት ሂደት ግሳየትና በቃል ግስተግር። አርአያነቱ በዚህ ርእስ ከዚህ ታይቶ ትምህርቱ ደግሞ በእየምዕራፉ ይቀጥላል። እሱ በአርአያነት ያልፈጸመው በጠቅላላ ለሰው ልጅ የሚያበፈልግ ትሩፋት የለም። ለባሕርዩ የሚሰግግውን በምሳሌነት እየሠራ አሳይቷል፡ የግደስግግውን ደግሞ በቃል እንዲህ አድርጉ፡ እታድርጉ እያለ አስተምሯል። ታዘዙ ለግለት በአባቱ ቃልነት የሠራትን ሕገ አሪትን ፈጽጧል። ትሕትናን ለግሳየትም ለእናቱ ዘመዶች እየታዘዘ አድጓል፡ የደቀ መዛሙርቱን እግር አጥቧል፡ ትልቅ ለመሆን የሚፈልግ ሁሉ አገልጋይ ይሁን ብሎ አዘዟል።

እኔ ጌታና መምህር ስሆን እግራችሁን እንዳጠብሁ እናንተ ደግሞ እርስ በርስላችሁ እግራችሁን ትተጣጠቡ ዘንድ ይገባችኋል። እኔ ለእናንተ እንዳደረግሁ እናንተም ታደርጉ ዘንድ ምሳሌ ሰጥቻችኋለሁና። (ዮሐ. 13:14-15)

ለሕፃናት አርአያ ለመሆን ለእናቱና ለአሳዳጊው አባቱ ለዮሴፍ እየታዘዘ ለዘመዶቹ እየተላከ አድጓል፤ (ሉቃ. 2:51)

የአሪት ጌታ እሱ ሲሆን ለአርአያ ሕገ አሪትን ፈጽጧል፤ ባርባ ቀኑ ዋሊያና ርግብ ይዘውለት በሕጉ መሠረት ቤተ መቅደስ ገብቷል፤ ከዚህ በኋላም በጥምቀቱና በመስቀሉ የሻረውን ግዝረትን ፈጽጧል። (ሉቃ. 2:21-52)

እንዲህ እያለ አድጎ በ30 ዓመቱ አርአያውን ሊሰጠን ለእኛ ልጅነትንና ሰርየተ ጋጢአትን የሚያሰጠንን ጥምቀት በፈለገ ዮርዳኖስ፡ በእደ ዮሐንስ ተጠመቀ። ጥምቀት ለእኛ ልጅነትንና ሰርየተ ጋጢአትን ያሰጣል፡ ለእሱ ግን አርአያ ከመሆን በቀር የሚጠቅመው ነገር የሰም። (ግቲ. 3:13-17፤ ግር. 1:9:11፤ ሉቃ. 3:21-22) ይህም ወደ እግዚአብሔር ቤተ ሰብእ መግቢያ፡ የእግዚአብሔርን ልጅነት ግግኛ፡ የጥንተ አብሶ ማስተሰረያ እንዲሆን ሕግ አድርጎ አዘዘ። (ዮሐ. 3:3-9፤ ግር. 16:15-18፤ ግብ. 2:38፤ ኤፌ. 4:4)

መደምደሚያ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ብርሃን፡ አርአያ፡ መምህር ነው ብለን ካመንን እርስ በርሳችሁ ተፋቀሩ የምትል የብርሃንን ትእዛዝ ይዘን በብርሃን እንጓዝ (1ዮሐ. 2:8-9)

ምዕራፍ 8

ጥምቀት፤

ወደ ቤተ ክርስቲያን (ማኅበረ ክርስቲያን) መግቢያው በሩ ጥምቀት ነው። በግሪክም ሆነ በግዕዝ የጥምቀት ትርጉም አንድ ነው። እሱም ግለል፡ ቀለም ግግባት፡ መንከር፡ መዘፍዘፍ፡ በቀለም መልክን መለወጥ ግለት ነው።

ሰው አምኖ በመጠመቁ በጥንተ አብሶ በአዳም ምክንያት የሄደች ልጅነቱን በጸጋ እግዚአብሔር ያስመልሳል፡ ኃጢአቱን ያስርያል፡ በዚህም ወደ ማኅበረ ክርስቲያን ይገባል። ሰው ከተወለደበት ቀን አንሥቶ እስከ ዕለተ ሞቱ ሊጠመቅ ይችላል። አንዳንድ ሰዎች ላሠራሩ፡ ለሥርዓቱ እንዲመች ብለው፡ ወንድ ልጅ በአርባ ቀን ቤት ልጅ በሰማንያ ይጠመቁ የሚሉ አሉ፡ ሌሎች ደግሞ ጌታ ያመነ የተጠመቀ ይዳን ነውና ያለው ከመጠመቅ ግመን ይቅደም፡ ስለሚቀድም ሕፃናትን አናጠምቅም ይላሉ። ለሁለቱም በዘመነ ሐዋርያት ይደረግ የነበረውን ማየት ያሻል በዚያ ዘመን አባወራው ሊጠመቅ፡ ቤት ወንድ፡ ሕፃን ሽማግሌ ሳይለይ ይጠመቅ ነበር። (ግብ. 10:48፤ 16:14-15፤ 33፤ 1ቆሮ. 1:16)

ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን መላልሶ አንብቦ በመላ ቤተ ሰቡ መጠመቁን ይረዷል።

ከዚህም በላይ በብሉይ ኪዳንም ሕፃናት በወላጆቻቸው አማካይነት ተገርዘው የእግዚአብሔር ቤተ ሰዎች፡ የእስራኤል ማኅበሮች ሆነው እስከ 12 ዓመታቸው ይቆያሉ። (ዘፀ. 17:9-15) በ12 ዓመታቸው በወኪል የነበረውን ኅላፊነት ራሳቸው ተቀብለው ያጽድቃሉ። ይህን ተከትለው አሁንም ብዙ አብያተ ክርስቲያናት በሕፃንነቱ በወኪል በዘመዶቹ ወይም በክርስትና አባቶቹ ሞትና አጥምቀው፡ በዐሥራ ሁለተኛ ዓመቱ ራሱ ፡ አምናለሁ ጥምቀቱንም ተቀብያለሁ ብሎ እንዲያጸድቅ ያደርጋሉ። ጥሩ ዘዴ ነው። ከዐሥራ ሁለት ዓመት በፊት የሞተ እንደሆነ፡ ሳይጠመቅ እንዳይሞት፡ ከዚያ በኋላ ደግሞ ሳይማር፡ ሳያውቅ፡ እንዲያው በልማድ በልጅነቱ ተጠምቄ ነበር አሉ እያለ በሰመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ሳያምን፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ወደዚህ ዓለም መጥቶ፡ ሙቶ እንዳዳነው ሳያውቅ፡ እንዲያው በግብረ አረመኔ እንዳይሞት።

በሕፃንነት በመጠመቃቸው በጸጋ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ ያድጋሉ። እንኳንስ ተወልደውና ገና በማሕፀን ሳሉ የተመረጡም አሉና። እግዚአብሔርም፡ ራሱ ተመራጩ እንደነሳላል፡ ይሁዳ፡ ዴማስ አቋርጦ ካላደነከረ በቀር በሆድ ሳሉ ይመርጣል፡ በሕፃንነቱም እንደነ

ጊ.ሮ.3

ሀብተ ጊሮን ከጥምቀት በኋላ በጥምቀት ጊዜ የተቀበልነውን ሀብተ ወልድናና ሀብተ መንፈስ ቅዱስን ለማጽናት የጊሰጥ ምስጢር ነው። ጊሮን ከወንጌልም በፊት የእስራኤል ነገሥታትና ካህናት ይቀቡት ነበር። በሐዲስም የእግዚአብሔር ልጅ ሁኖ ሀብተ ክርስትና ለማግኘቱ ምሳሌ ሁኖ ተሰጧል። በጥምቀት ከእግዚአብሔር የተወለደም ሁሉ ይቀባዋል።

መሠረቱም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያማልድ የሚያጽናና መንፈስ ጽድቅ ጳራቅሊጦስን እልክላችኋለሁ ያለው የተስፋ ቃል ነው። (ዮሐ. 14:16፤ 26፤ 15፤ 26፤ 16:7)

በመጀመሪያ ይህን ሀብት የጊሰጡት በአንብሮ እድ ጳጳሳት ነበሩ፤ በኋላ ግን ጊሮኑን ባርከው በእየደብሩ እየላኩ፤ ሥልጣኑን ለቀሳውስት ሰጡት።

አስጣጡም ከጥምቀት በኋላ ስለሆነ የተጠመቁ ሁሉ ዕለቱን የሚቀበሉትም አሉ። አንዳንዶቹ ደግሞ ተጠማቂው ሕፃን የሆነ እንደሆነ ዘግይተው ነፍስ ሲያውቅ፤ ጥምቀቱን በእምነቱ ሲያጸድቅ ይቀቡታል። ለዚህም ሕፃኑ ነፍስ ከማወቁ በፊት ድውይ አይፈውስ፤ ሰሰው አይጸልይ፤ ምን ያደርግለታል? ብለው ይመልሳሉ፤ እንደዚሁም ቁርባንንም ጌታ ለኃጢአት ግስተስረያ ብሎ ነው የሰጠው፤ ቅዱስ ጳውሎስም የጌታ ሥጋ መሆኑን ካላወቀ ነው ያለው፤ ከዐሥራ ሁለት ዓመት በፊት መለየትም ሆነ ኃጢአት መሥራት ስለማይቻል ብለው፤ ከዚያ በኋላ ያደርጉታል።

ተክሊል

ክቡር አውሰቦ በኩለሄ=ጋብቻ በማናቸውም መልኩ ክቡር ነው፡ ክቡር ይሁን ነው ቅዱስ ሳውሎስ ያለው፡

በጋብቻ ሁለት ሰዎች፡ ሴትና ወንድ ተፋቅረው አንድነት ለመኖር ሲሰማሙ አንድ አካል የሚያደርጋቸው ሀብተ እግዚአብሔር ተክሊል ይባላል። በዚህ ጊዜ አጋቢው እራሱ እግዚአብሔር፡ ተጋቢዎች ሁለቱ ጓደኞች የመጭው ባልና ምሽት ሲሆኑ፡ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በካህናቱ ተወካላ ምስክር ናት። ስለዚህ ከእግዚአብሔር በቀር ለግፋታት ሥልጣን ያለው ማንም የለ፡ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ከእንግዲህ ሁለት አይደሉም፡ እግዚአብሔር ያጣመረውን ሰው አይለይ...ከማመንዘር በቀር ምሽቱን ፈቶ ሌላ ያገባ አመነዘረ እላችኋለሁ (ማቴ. 19:6-9፤ 1ቆሮ. 6:16፤ 7:10-11)

የዚህን ምስጢር ታላቅነት በመንፈስ ቅዱስ እየተመራ የጻፈው ቅዱስ ሳውሎስ በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መስሎ ተናግሮታል፤ ይህ ምስጢር በጣም ትልቅ ነው፤ እኔ ግን በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን እመስለዋለሁ፤ (ኤፌ. 5:21-33)

ስለዚህ በሕገ ቤተ ክርስቲያን በቁርባን በእግዚአብሔር አጋቢነት የተፈጸመ ጋብቻ በማንኛቸውም መልኩ ፍጹም ቅዱስ ነው። የሚንቁትም ሆነ የሚያቃልሉት አላዋቂዎች ናቸው። በድንግልና አንድ ልብ ሁነን አምላካችን እናገልግል ከሚሉ በቀር፡ ብለው ፅሁፉን ይረሳሉ፤ በቀር አውሰቦን የሚንቁ ሁሉ ሕገ እግዚአብሔርን ይንቃሉ፡ አምላካቸውን ያርማሉ። ከዚህም አልፈው ተርፈው፡ በዚህ ተገናኙ በዚህ ቀን አትገናኙ እያሉ ምእመናንን የሚያስቃዩ የሐሳዊ ምህርነታቸውን ፍጻሜ ያገኝዋታል። እንደሚያገኝዋት ርግጥ ነው። ቅዱሳት መጻሕፍት ለጸሎት ካልሆነ በቀር አትለያዩ ጸሎታችሁን ትትጨርሱም ተመልሳችሁ አብራችሁ ተኙ፡ ስለ ሥጋችሁ ደካማነት ይዳግን እንዳይፈታተናችሁ። እንዳታመነዘሩ ሰው ሁሉ ምሽት ይኑረው፤ በባልዮው አካል ሴቷ፤ በሴቷ አካል ወንዱ ያዝዝ፤ እምቢ ትበባሉ ይላል፤ የእግዚአብሔር ትእዛዝ ይህ ሲሆን፡ ጋብቻን ማክበድ፡ እግዚአብሔርን ለማስጠላት ታጥቀው የቆሙ ሐሳውያን ግን ይላቸው አውጥተው ለአውሰቦ ቀን አለው እያሉ ያደናግራሉ፤ ታዲያ ንዲህ ካሉት መሸሽ ነው የሚያዋጣውና ንስሐ አባት አለማድረግ (ዕብ. 13:14)

ሀብተ ቀንዲል፡

ሕሙም ከደዌ ሥጋና ከደዌ ነፍስ ወመንፈስ የሚድንበት በዘይት ተጸልዮ የሚቀባ ጸሎት ቀንዲል ይባላል። በዚህም ሕመምተኛ ኃጢአቱን ተናዞ ይደረግለትና ከደዌው ይፈወሳል። የሠራውም ኃጢአት ቢኖር ይፋቅለታል። የመሠረተውም ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ ሌሎችን ሀብታተ ቤተ ክርስቲያን፤ ጥምቀትን፤ ንስሐን፤ ቁርባንን፤ ክህነትን ወዘተ እንደመሠረተ ሁሉ፤ የቀሩትን በወንጌል ይገኛሉ ይህ አይደለም እንዴት ነው? ለሚል ጠያቂ መልሱ የሚከተለው ነው። ጌታ በወንጌል ያልተጻፈ ብዙ ሠርቷል። ከዚህም በላይ መጻሕፍተ ሐዲሳት የተጻፉት በአጋጣሚ በእንዳንድ ጠያቂ ምክንያት ነው እንጂ በጠቅላላ ጌታ የሠራውን ሁሉ ልጻፍ ተብሎ ዐቅድ ወጥቶ የተጻፉ አይደሉም። (ዮሐ. 21:25)

ጌታ ሐዋርያትን ጠርቶ የግስተግር ሕግ አስጠንቶ፤ አዝዞ በሁለት በሁለት ይልካቸዋል። እነሱም እንደታዘዙት እየሄዱ ሲያስተምሩ ድውይ ወይም ሕሙም ጋኔን የያዘው፤ መንፈስ የሚያስጨንቀው ሲያጋጥማቸው በዘይት ጸልየው ያድኑ ነበር፤ ይህንም ለእሱ መልሰው ዘገባውን ገልጠዋል።

...እነሱም ከዚያ ወጥተው ሰዎች ሁሉ ንስሐ እንዲገቡ አስተማሩ ብዙ አጋንንትንም አስወጡ፤ ብዙ ሰዎችንም ዘይት እየቀቡ ፈወሱ (ግር. 6:7-13)

የዚህን ምስጢር (ሀብት) ፍርጥ እድርጎ የነገረን ሐዋርያው ያዕቆብ ነው። እንዲህ ብሎ ከእናንተ መካከል ችግር የደረሰበት ሰው ቢኖር ይጻልይ፤ ደስ ያለው ሰውም ቢኖር እግዚአብሔርን በማመስገን ይዘምር። ከእናንተ መካከል የታመመ ሰው ቢኖር የቤተ ክርስቲያንን ቀላውስት (ሸግግሎች) ወደሱ ይጥራ እነሱም በሸተኛውን በጌታ ስም ዘይት ቀብተው ይጻልዩለት። እንዲህ ዐይነቱ በእምነት የተመሠረተ ጸሎት በሸተኛውን ያድነዋል። ጌታም ከበሽታው ይፈውሰዋል። የሠራው ኃጢአትም ይቅር ይባልለታል። ስለዚህ እንድትፈወሱ ኃጢአታችሁን እርስበርሳችሁ ተናዘዙ፤ እያንዳንዱም ለሌላው ይጻልይ የጻደቅ ሰው ጸሎት ብዙ ንይል አላትና (ያዕ. 5:13-16) እንዳንድ ሰዎች ይህ ሀብት (ምስጢር ቀንዲል) መደረግ ያለበት በጊዜ ሞት ወይም በሞት ዋዜግ በሕይወት መጨረሻ ነው ይላሉ፤ መጽሐፉ ግን ሰው ሲታመም ቀላውስትን ይጥራ እነሱም ይጻልዩለት በለሚል ባሰፈለገ ጊዜ ሁሉ ግድረግ ይቻላል።

ԱՅ ԽՂԱ ՔԱՐԻԱՏ (ՊԵ. 4:1-11: ԲՈ. 17:1-26)

ጸምና ጸሎት፡ ምጽዋት፡ በአጠቃላይ

ከመንፈስ ቅዱስ የጌታችን ሥራ የቀደመበቱ ምክንያት፡ እንደኛ ጌታችን ሥጋ ለብሶ የሠራውን ሥራ ለማከታተል፡ ሁለተኛ ደግሞ መንፈስ ቅዱስ ጌታ የሠራውን ሥራ ሁሉ ፈጻሚና አስፈጻሚ ስለሆነ፡ ሦስተኛው ደግሞ ጌታችን የድንነት ሥራ ፈጽሞ፡ ተሰቅሎ፡ ሙቶ፡ ተነሥቶ ካረገ በኋላ ተልኮ የመጣ ስለሆነ የሥሉስ ቅዱስ የድንነት ሥራ ፈጻሚና የቤተ ክርስቲያን ጠባቂ በመሆኑ በመጨረሻ ሁኗል።

ጸም፡ ጸሎት፡ ምጽዋት ከጌታ በፊትም በመላው ዓለም ይልቁንም በቤተ እስራኤል ነበሩ። ግንኙቸውም ሕዝብ ሲቸገረው ይጸማል፡ ለእየአምላኩም ይጸልያል። ለዚህስ ለቁጥር የሚያስቸግር መጥቀስ ይቻላል። ከጌታ በፊት የነበረው አፍኦዊ፡ የጌታው ውስጣዊ፡ የእስራኤሉ ግብዝ፡ የጌታው ግን ሐቅ በመሆኑ ነው። ጸሐፍት ፈሪሳውያን ሲጸሙ ፊታቸውን ያጨማድዱ፡ አመድ ይለብሱ፡ ይመስሉ ነበር፡ ጸሙ እንዲባሉ። ሲጸልዩ ደግሞ ሰው በተሰበሰበበት በቤተ መቅደስ ዙሪያ ወይም ምኩራብ ያለዚያም ከመስቀለኛ አውራ መንገድና ከግዕዝን ላይ ቁመው ነበር። ድጋማቸውን ሲያጅገደጉዱ፡ ዳዊታቸውን ሲደግሙ በተቻለ መጠን ብዙ ሰው ማየት አለበት። ምጽዋት ሲሰጡ ደግሞ ዛሬ እቶ እገሌ ምጽዋት ይሰጣሉ ተብሎ በዘመኑ መገናኛ ተነግሮ፡ እምቢልታ ተነፍቶ፡ ነጋሪት ተመቶ መሆን ነበረበት፡ አለበት፡ አሁንም በእየምኩራቡ እንዲህ ያደርጋሉ። (ይቺንስ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሕዝብም ይወዳታል፡ በቦታው ትታያለች) ምክንያቱስ ቢሉ ሰው አላያቸውም ነበርና ነው። ስለዚህ አምላክ ውሳጣዊ ልብን የሚመረምር እንጂ አፍኦዊ አለመሆኑን ለማሰራዳት ግብዝነትንም ለመዋጋት የሚከተለውን ዐውጅዋል። ማቴ. 6:1 ሰሰዎች ትታዩ ዘንድ፡ ምጽዋታችሁን በፊታቸው እንዳታደርጉ ተጠንቀቁ፡ ያለዚያ በሰማያት ባለው አባታችሁ ዘንድ ዋጋ የላችሁም። 2 እንግዲህ ምጽዋት ስታደርግ ግብዞች በሰው ዘንድ ሊከበሩ በምኩራብ በመንገድ እንደሚያደርጉ፡ በፊትህ መለክት አታስነፋ፡ እውነት እላችኋለሁ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። 3:4 አንተ ግን ምጽዋት ስታደርግ ምጽዋትህ በሰውር እንዲሆን ቀኝህ የምትሠራውን ግራህ አትወቅ በሰውር የሚያይ አባትህም በግልጽ ይሰጥሃል። 5 ስትጸልዩም እንደ ግብዞች አትሁኑ፡ ለሰው ይታዩ ዘንድ በምኩራብና በመንገድ ግዕዝን ቁመው መጸለይን ይወዳሉና፡ እውነት እላችኋለሁ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። 6 አንተ ግን ስትጸልይ ወደ እልፍኝ ግባ፡ መዝጊያህንም ዘግተህ በሰውር ላለው አባትህ ጸልይ፡ በሰውር የሚያይ አባትህም በሰውር ይሰጥሃል።

7 እሕዛብም በመናገራቸው ብዛት የሚሰሙ ይመስላቸዋልና ስትጸልዩ እንደእነሱ በከንቱ አትድገው። 16 ስትጠሙም እንደ ግብዞች አትጠውልጉ፤ ለሰዎች ጸመኛ መስለው ለመታየት ፈታቸውን ያጠወልጋሉና፤ እውነት እሳችኋለሁ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። እንተ ግን ስትጸም በሰው ላለው አባትህ እንጂ ጸመኛ መስለህ ለሰዎች እንዳትታይ ራስህን ተቀባ ፈትህንም ታጠብ፤ በሰው ር የሚያይ አባትህም በግልጽ ይሰጥሃል።

በዚህም አምላክ በሰው ር የምንሠራውን ሁሉ የሚያይ ልቡና ያሰበውን፤ ኩላሊት ያመላለሰውን የሚያውቅ መፍኑን አስረድቷል። አይሁድ ምጽዋት ሲመጸውቱ ምስክር ያጡ እንደሆነ ከእሱድ እስከ ቅዳሜ በመንገድም ሆነ ከቤታቸው የሰጡትን ቅዳሜ ከቤተ መቅደስ ወይም ከምኩራብ፤ ድምፀ መልካም ሰው ተመርጦ ያ እያዜመ እንድ ባንድ ድጋ እግኝቼ ስለአምላክ ሙሴ ሳንዲት ምስኪን መበለት እንድ ብር ሰጥቻለሁ እያለ በጆርው ለተመራው ይነገረዋል፤ እሱም ያዜምለታል፤ ይሙኸለታል። እሱቱና ጸሙም እንዲሁ ነው። የእኛን ባለቅኔና ተመሪ ይመስላሉ። የኛስ መሪና ተመሪ ከዚያ እንደሆነ የመጣ ግን ያውቃል?

ጌታችን ግስተማር ከመጀመሩ በፊት ከሥራ በፊት ጽሑ ጸልዩ ለግለት እንደ ተጠመቀ፤ ተጠምቆ ጽጌል፤ ጸልዩአል፤ ይህንም ለእርሷያ። ጸምና ጸሎት አይለያዩም የሚጸም ይጸልያል፤ ሁልጊዜም ባይሆን በተወሰነ ጊዜ የሚጸልይ ይጸማል። የእሱን ጭካ ተከትለን ጸምን እናስቀድግለን።

ጸ ም

እንደ ብዙ እብያተ ክርስቲያናት ከዚህ እስከዚህ ብሎ ወስኖ ባይሆንም ጸምን በግብርም በትምህርትም ሠርቷል። በግብር ከላይ እንደተባለው እርባ መዓልት እርባ ሌሊት ሰው ከግይደርስበት ገዳም ገብቶ እጁን ከዘረጋ ሳያጥፍ፤ ከቆመ ሳያርፍ ጽጌል። በዚህም ለይጣንን ፈታኙን በትዕቢት፤ በሥሥት፤ በፍቅረ ንዋይ ድል ነሥቷል። ድል ከነሣ በኋላ መላእክት መጥተው ተልከውታል። ይህም አብዛኛው ሥራው ለእርሷያ ነውና እናንተም በጸም በእሱት ጸላኤ ሠናያትን (ለይጣንን) ድል ብታደርጉ መላእክት ይቀርቧችኋል፤ ይላኳችኋል ለግለት ነው።

ከዚያ ወዲያ ኢየሱስ ከዲያብሎስ ሊፈተን በመንፈስ ወደምድረ በዳ ተወሰደ፤ እርባ ቀንና እርባ ሌሊትም ከጸመ በኋላ ተራበ... ። (ግቴ. 4:1-11፤ ግር. 1:12-13፤ ሉቃ. 4:1-13)

ሰለርአያ የዚህ በላዩ ሲሆን፡ በቃል ደግሞ፡ ብፁዓን እሳ ይርገቡ ወይም በእንተ ጽድቅ እስመ እሙንቱ ይጸግቡ ሰለጽድቅ የሚራቡና የሚጸሙ ብፁዓን ናቸው። ከዚህ ላይ ሰለጽድቅ የሚራቡ የሚሰውን ጽድቅን የሚራቡ ብለው ጸም የማይወዱ ሰዎች አጣመው ይተረጉሙታል፤ እሱም የተሳበው በግሪክ ተሳቢ (ኤትያቲኪ) ስለሆነ ነው። ተሳቢ በግሪክ ልክ እንደኛ እነዳግርኛና ግዕዝ ብዙ ልዩ ልዩ ትርጉም አለው፤ ን፡ ል፤ በ፤ ስለ፤ ጋራ፤ ወደ። ለምሳሌ ሐጸበ አግሮ=እግሩን አጠበ ን፤ ዘበጦ በትረ በብትር መታው። አምላክ ሞተ ሰብአ አምላክ ስሰሰው ሞተ። ሐረ እኋሁ መወንድሙ ጋራ ሄደ። ዐርገ ደብረ ወደ ተራራ ወጣ። በከየት እኋሃ። ተሳቢ በአግርኛም እንደዚሁ ያገለግላል፤ ልብሱን ሰበሰ። ዘመዱን ጠየቀ። ሀገሩን ሄደ። ጦሙን ሞላ። ዕራቁቱን ነው። መድኃኔ ዓለምን ይዘክራል። ብቻውን ሄደ...ወዘተ።

ከዚህ በቀር የተቀረውን አብዛኛውን በተሳቢ (ኤትያቲክ) የተጻፈውን በን ብቻ ሳይሆን በልዩ ልዩ አገባብ ነው የሚተረጎሙት፤ ለምሳሌም፡ አንተ ግብዝ አስቀድመህ ከዐይንህ ምሰሰውን አውጣ ከዚያም በኋላ ከወንድምህ ዐይን ጉድፋን ታወጣ ዘንድ አጥርተህ ታያለህ። ከዚህ ላይ አስቀድመህ በአግርኛ በግዕዝ ቅደመ ተብሎ የተተረጎመው በግሪክ በተሳቢ መጀመሪያን ተብሎ ነው የተጻፈው። (ማቴ. 7:5) ዕለት ዕለትም (ቀኑን፡ በቀን ቀኖቹን) በመቅደስ ያስተምር ነበር፤ ሌሊት (ሌሊቱን፡ ሌሊቶቹን) ግን ደብረ ዘይት ወደሚባል ተራራ ወጥቶ ያድር ነበር። (ሉቃ. 21:37)

ተገባሩ እንከሰ አኮ ለመብልዕ (ዘይጠፍእ) ገላፊ አላ ለመብልዕ ዘይነብር ለሕይወት ዘለዓለም ለሚጠፋ (ሰገላፊ) ምግብ ሳይሆን ለዘለዓለም ሕይወት ለሚሆን ምግብ ሥሩ። ከዚህም ላይ የተጻፈው በተሳቢ ነው፤ እኒያ ጸምን የሚጠሉ ሰዎች ታግኝና በያዙት መንገድ የሚገፉ ቢሆኑ ኑሮ አሁንም የግትጠፋ ምግብን ሥሩ ማለት ነበረባቸው። (ዮሐ. 6:27) ወኢያእመሩ ከመ በእንተ አብ ይቤሉሙ ስለ አብ እንደነገራቸው አላወቁም፤ ከዚህም አብን እንደነገራቸው አላወቁም ማለት ነበረባቸው። (ዮሐ. 8:27)

አንተ ግን ነህ አሉት፤ ኢየሱስም በመጀመሪያ የነገርኋችሁ ነኝ አላቸው፤ ከዚህም መጀመሪያን የነገርኋችሁ ነኝ ማለት ነበረባቸው፤ (ዮሐ. 8:25)

የእግዚአብሔርን ጽድቅ ሳያውቁ በራሳቸው ጽድቅ ሊቆሙ ሲፈልጉ ለእግዚአብሔር ጽድቅ አልተገዙም። ከዚህም የራሳቸውን ጽድቅ ሊቆሙ ነው እንጂ በ አይደለም። (ሮሜ 10:3) ወኢትገፈር እንከ

በእንተ ስምዑ ወኢታስገፍረኒ ኪያየ ሙቁሐ እንግዲህ በጌታችን ምስክርነት ወይም በእስረኛው በእኔ አትፈር። አሁንም የጌታችንን ምስክርነት ወይም እኔን እስረኛውን አትፈር ነበር (2ጢሞ. 1:8)። ከሁሉም በፊት ወንድሞቼ ሆይ በሰማይም ቢሆን በምድርም ቢሆን በሌላም መሐላ ቢሆን በምንም አትግሉ። ከዚህም ሰማይንም ቢሆን ምድርንም ቢሆን ሌላም ግንኙኛቸውንም መሐላ አትግሉ ነበር። (ያዕ. 5:12)

ዘኮነ ስምዑ በእንተ ቃለ እግዚአብሔር ወበእንተ ስምዑ ለኢየሱስ ክርስቶስ ወበእንተ ኩሉ ዘርእየ=እሱም ለእግዚአብሔር ቃልና ለኢየሱስ ክርስቶስ ምስክር ላየውም ሁሉ መሰከረ። ከዚህም በተላቢ ቢተረጎም ኑሮ የእግዚአብሔርን ቃልና የኢየሱስ ክርስቶስን ምስክር ያየውንም ሁሉ መሰከረ ይሆን ነበር። (ራእ. 1:2)

ወሶበ ጸርሐ ተናገሩ ሰብዓቱ ነጎድጓድ በበ ቃላቲ ሆሙ=በጮኸም ጊዜ ሰባቱ ነጎድጓድ በእየቃላቸው ተናገሩ። ይህም ቃላቸውን ተናገሩ ነበር። (ራእ. 10:3)

ለመረጃም ያህል የተጠቀሰው ይበቃል እንጂ፡ እንደ ልማዴ ለወረቀት ባልሣሣም ኑሮ ዕጥፍ መጥቀስ ይቻል ነበር። ይህ ሁሉ እያለ ከዚያ ላይ ብቻን ብሎ መተርጎሙ ለምን ይበጃል?? መንፈሳዊ ኅይል የሚገኘውም በጸምና በጸሎት እንደሆነ ተናግሯል። ይህ ዐይነት ግን ከጸሎትና ከጸም በቀር አይወጣም አላቸው። (ግቲ. 17:21)

በሚያስተምርበት ዘመን ቤት ስለሌለው ተከታዩም ብዙ ስለሆነ የተገኘውን እየበላ ሀገር ላገር እየዞረ ያስተምር ነበር፡ ይህም መንገደኛና፡ በግዳጅ ላይ ያለ ወታደር፡ እራስ አይጽም ብሎ ፈቃድ ለመስጠት እንጂ ጸምን ለመሻር አይደለም። የዮሐንስ ደቀ መዛሙርትና የፈሪሳውያን ደቀ መዛሙርት ይጠሙ ነበር። መጥተውም፡ የዮሐንስና የፈሪሳውያን ደቀ መዛሙርት የሚጸሙት የእንተ ደቀ መዛሙርት ግን የማይጸሙት ስለምንድር ነው? አሉት። ኢየሱስም ሙሽራው ከእነርሱ ጋራ ሳለ ሚዜዎች ሊጸሙ ይችላሉን? ሙሽራው ከእነሱ ጋራ ሳለ ሚዜዎች ሊጸሙ አይችሉም። ነገር ግን ሙሽራው ከእነሱ የሚወሰድበት ወራት ይመጣል፡ በዚያ ወራትም ይጠማሉ። በዚህም ለሙሽራና ለሚዜ እርባ ቀን መብላት ተፈቅዷል። ግን እንዳንድ ባሕታዊያን ነን ባዮች እኛ ካልበላነ ብለው ያደናግራሉ። (ግቲ. 9:14-17፡ ግር. 2:18-20፡ ሉቃ. 5:33-39) ጸም መኖሩንና ያልሻረው መሆኑን ለማስረዳትም፡ ስትጸሙም እንደ ግብዞች አትጠውል፡ ለሰዎች እንደጸሙ ሊታዩ ፈታቸውን ያጠፋሉና፡ (ግቲ. 6:16)

ቅዱስ ጳውሎስም ጸም ከትሩፋት እንዱ እንደሆነ፡ ለሁሉም እንደ እግዚአብሔር አገልጋዮች ራሳችንን እናግጥናለን በብዙ መጽናናት፡ በመከራ፡ በችግር፡ በጭንቀት፡ በመገረፍ፡ በወገኒ፡ በሁከት፡ በድካም፡ እንቅልፍ በግጣት፡ በጾም፡ በንጽሕና...በሉ እስተምሯል፤ (2ቆሮ. 6:4-8)

ጸም ጸሎት ምጽዋት ከክርስቶስ በፊት በዘመነ ኦሪትም ነበሩ። በጸሎት ክፍል እንደምናየው ጸሙ ለይስሙላ፡ ጸሎቱ ድጋም፡ ምጽዋቱ ለተርእዮ ነበር። የክርስቶሱ ግን የዚህ ሁሉ ተቃራኒ ሁኖ ከቂም ከበቀል ርቀ፡ የበደሉትን ክሦ፡ የቀሙትን መልሶ፡ ከተጣሉት ታርቆ ነው። በዚህም በኢሳያስ ከተነገረው ጸም ጋራ ይመሳሰላል።

ኢሳ. 58፡ 1፡ በገይልህ ጨሽ፡ አትቆጥብ፡ ድምፅህን እንደ መለከት እንሣ፡ ለሕዝቤ መተላለፋቸውን፡ ለያዕቆብ ቤትም ኃጢአታቸውን ንገር። 2፡ ነገር ግን ዕለት ዕለት ይኹኛል፡ መንገዴንም ያውቁ ዘንድ ይወዳሉ፡ ጽድቅን እንዳደረጉ፡ የአምላካቸውን ፍርድ እንዳልተው ሕዝብ እውነተኛውን ፍርድ ይለምኑኛል፡ ወደ እግዚአብሔርም ለመቅረብ ይወዳሉ፤ 3፡ ሰለምን ጸምን እንተም አልተመለከትኸንም? ሰውነታችንን ሰለምን አዋረድን? እንተም አላወቅኸንም? ይላሉ። እነሆ፡ በጸግችሁ ቀን ፈቃዳችሁን ታደርጋላችሁ፡ ሠራተኞቻችሁን ሁሉ ታስጩንታላችሁ፤ 4፡ እነሆ ሰጥልና ለክርክር ትጸግላችሁ፡ በግፍ ጡንቻም ትግታላችሁ፡ ድምፃችሁንም ወደ ላይ ታሰሙ ዘንድ፡ ዛሬ እንደምትጸሙት አትጸሙም፡ 5፡ እኔ የመረጥሁት ጸም ይህ ነውን? ሰውስ ነፍሱን የሚያወርደው እንደዚህ ባለ ቀን ነውን? በጤኑ ራሱን እንደ ግራምጣ ዝቅ ያደርግ ዘንድ ግቅና አመድም በበታቹ ያነጥፍ ዘንድ ነውን? በጤኑ ይኔን ጸም በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደ ቀን ነው ትለዋለህን? 6፡ እኔስ የመረፍሁት ጸም ይህ አይደለምን? የበደልን አስራት ትፈቱት ዘንድ፡ የቀምበርንስ ጠፍር ትለቁ ዘንድ የተገፉትንስ አርነት ታወጡ ዘንድ፡ ቀምበሩንስ ሁሉ ትሰብሩ አይደለምን? 7፡ እንጀራንስ ለተራብ ትቆርሱ ዘንድ፡ ሰደተኞቹን ድኆች ወደ ቤትህ ታስገባ ዘንድ፡ የተራቆተውንስ ብታይ ታለብሰው ዘንድ ከሥጋ ዘመድህ እንዳትሸሽግ አይደለምን? 8፡ የዚያን ጊዜ ብርሃንህ እንደ ንጋት ይበራል፡ ፈውስህም ፈጥኖ ይበቅላል፡ ጽድቅህም በፊትህ ይሄዳል፡ የእግዚአብሔርም ክብር በኋላህ ሁኖ ይጠብቅሃል፡ የዚያን ጊዜ ትጠራለህ፡ እግዚአብሔርም ይሰግሃል።

ኔታ እንዲህ አድርጎ በጠቅላላ ጸምን እገዟል፤ የጸምን ጊዜ የወሰኑ ግን በጎብረት ለመጸም እንዲመች የቤተ ክርስቲያን አባቶች ናቸው።

በፍትሐ ነገሥቱ ክርስቲያን ሁሉ እንዲጸመው የታዘዘው አርባው ቀን፡
የጌታው፡ ዐቢይ ጸም የሚባለው ነው። ቤተ ክርስቲያን በወሰነቸቸው
አጸዋግት ወቅት፡ ሕመምተኛ፡ ሐራስ፡ መንገደኛ በግዳጅ ላይ ያስ
ወታደር መሽራና ጊዜዎቹ አይገደዱም፡ አይጠየቁም።

ከዚህ የቀረውን ስለጸም ዝርዝር ከደራሲው ሠርገና ልግድ በግላ
ርእስ ገጽ 48 የተሰጠውን ያነቧል።

ጸምና ጸሎት እንደ ጌታ ፈቃድ የተደረጉ እንደሆነ ያለምንም ጥርጥር
የዚህ በላዩን ቃል ኪዳን ያስፈጽማሉ። ረድኤተ አግዚአብሔርም
ያስማሉ።

ጸሎት

ከዚህ በፊት እንደተነገረው፡ ጽዋ፡ ጸልዮ፡ ለምኖ፡ መጽውቶ፡ ንስሐ ገብቶ ከአምላክ ስርየተ ኃጢአት፡ ረድኤት ከዚህም በላይ ግንኙቸውንም መልስ የሚፈልግ ሁሉ፡ መጀመሪያ ከቂም በቀል መራቅ፡ የበደለውን መካሥ፡ የወሰደው የሰው ገንዘብ እንዳለ መመለስ፡ ከተጣላው መታረቅ አለበት። ለምን ቢሉ ጌታ የቂመኛን ጸሎትና ንስሐ፡ ልመና እይቀበልምና ነው። ይህንም ጌታችን ፍርጥርጥ እድርጎ ተናግሯል። ከዚህ በፊት በተጠቀሰው በኢሳያስም ተገልጧል። እንኳንሰ ለምኖ ለግግኘት፡ ቆርቦ ለመጽደቅ ይቅርና፡ ቂም ይዞ ለቤተ ክርስቲያን መባ መስጠትም ከልክል ነው።

እንግዲህ መባህን ከመሠዊያው ላይ ስታቀርብ፡ ወንድምህ እንዳች ነገር ባንተ ላይ እንዳለው ትዝ ቢልህ፡ በመሠዊያው ፊት መባህን ትተህ ሂድና አስቀድመህ ከወንድምህ ጋራ ታርቀህ፡ መጥተህ መባህን አቅርብ።

መባ ለመስጠት እንኳ ቂም ቢከለክል፡ እንዴት ሁኖ ነው የቂመኛ ጸሎት ከአምላክ ቸር መልስ የሚያስጠው? (ግቴ. 5:24)

ለሰዎች ኃጢአታቸውን ይቅር ብትሉ፡ የሰማዩ አባታችሁም እናንተን ደግሞ ይቅር ይላችኋል። ለሰዎች ግን ኃጢአታቸውን ይቅር ባትሉ ሰማያዊ አባታችሁም ኃጢአታችሁን ይቅር አይላችሁም። (ግቴ. 5:14-

15)
በእናንተ ሁለቱ በምድር በግንኙቸውም በሚለምኑት ነገር ቢሰግሙ በሰማያት ካለው ከእባቱ ዘንድ ይደረግላችዋል። ሁለት ወይም ሦስት በሰሜ በሚሰበሰቡበት በዚያ በመካከላቸው እሆናለሁ። (ግቴ. 18:19-

20)
ጸሎት መልስ፡ ረድኤት፡ ጸጋ፡ ስርየተ ኃጢአት የሚያስጠው በጌዶ ነው። ጌዶውም ፍቅር ነው። ይህንም ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ጥቅሶች ያስረዳሉ። ቂም ይዞህ መባህን አልቀበልም እያለ፡ የሰው ሞኝ ራሱን እያታለለ፡ የአርባ ዓመት ቂም ይዞ ፈጣሪውን በአፉ ይለምናል። ፈጣሪ ግን የልብ ያውቃልና አይመልስም። ጸሎት፡ መጀመሪያ መታረቅና መስግግት ይፈልጋል። ተስግምቶም የግንበር ጸሎት የሆነ እንደሆነ ዛሬ ወይም በዚህ ሳምንት ፈጣሪን የምንጠይቀው ስለዚህ ነው ተብሎ መወሰን አለበት፡ ያለበለዚያ ግን ዓላግውን አይመታም። ዓላግ የለውምና። ለዚህም ትኩስ ምሳሌ መስጠት ይቻላል፡ ሰውጡ ከወደቀ ወዲህ ሰው ወደ እግዚአብሔር ተመልሶ፡ ወደ ቤተ ክርስቲያን መጥቶ ሥራውን ትቶ፡ ስለ እግዚአብሔር አስተምሩን ይላል። ካህናቱ ደግሞ

የወደቀው መንግሥት የውስጥ አርበኞች ሁነው የተቀጠሩ ይመስል፡ ወንጌልን እንዳያስተምሩ በምሕላ ጊዜውን ያሳልፉታል። ይህን የውጭ ተንኮልና ቂግቸውን ትተው፡ አሁን ድርቅ ጠንቶ፡ ሀገሯ በችግር ላይ ናት፤ ስለዝናም ቢግለሉ ኑሮ ደልዲሌው አምላክ በእያገሩ እንደሚያዘንም አይጠረጠርም። የምሕላው ዓላማ ስላልተነገረ፡ አንዱ አበበ በድሉኛልና ግደፈልኝ፡ ሁለተኛው ደግሞ ገብረ ክርስቶስ ነው፡ የሰጠኸኝን አትንግኝ፡ አሳይተህ አትቀግኝ፡ ሦስተኛው ደግሞ ምሽቲ በድላኛለች የእጅዋን ሰጣት (እረ ስንቱን) ሲሉ አምሸተው ይለያያሉ። ይህስ በምን ይታወቃል? ታወቀ? ለሚል ጠያቂም፡ ዓላማና አንድነትግ ቢኖረው እስካሁን መልሱ መጥቶ እናየው ነበር ብሎ ይመልሷል። ከሁሉም ለመጻን የመሪያችንን የመድኅኒታችንን የጌታችንን ጸሎት እንመልከት፤ የጸሐፍት ፈሪሳውያንን ጸሎት አለመጥቀም ከተናገረ በኋላ እንናንተስ ስትጸልዩ እንዲህ በሉ አለ፤ በሰማይ የምትኖር አባታችን ሆይ! ስምህ ይቀደስ መንግሥትህ ትምጣ ፈቃድህ በሰማይ እንደሆነች እንዲሁም በምድር ትሁን፤ የዕለት እንጀራችንን ስጠን ዛሬ፤ እኛ የበደሉንን ይቅር እንዳልነ (ግዕዙም ከመ ንሕነኒ ንደግነ ለዘአበሱ ለነ ነው መሆን ያለበት) በደላችንን ይቅር በለን ከክፉም አድነን እንጂ ወደፊተናም አታግባን፤ መንግሥት ያንተ ናትና ገደል ምስጋናም ለዘለዓለሙ፡ አሜን።

አባታችን ሆይ! የተጻፈው በብዙ ነው፡ አንዱ ስለሌላው ይጸልያል፡ ይለምናል፡ ያግልዳል። ይህም ፍቅር ከሌለ ስለማይሆን አባታችን ከግለት በፊት ቂምን ግራቅ ያስፈልጋል። በተቀረ የሽኮክ ጸሎት፡ ያህያ ጩኸት ይሆናል። እኛ የበደሉንን ይቅር እንዳልነ አንተም በደላችንን ይቅር በለን ነው የሚባለው፡ ይህም በደፈናው ሳይሆን ስም ጠርቶ፡ ራስ ቆርጦ፡ ገብረ ክርስቶስን፡ አቶ ወልደ ገብርኤልን፡ አመተ ኢየሱስን እንደ ግርሁ እያሉ ነው። እንደ ጸሐፍት ፈሪሳውያን ይጸልያል ለመባል የሚፈልግ ዝም ብሎ ሊያነበንብ ይችላል። ክርስቶስን ተቀብያለሁ፡ ለጸሎቴም መልስ እፈልጋለሁ የሚል ግን ትእዛዙን ግክበር አለበት።

ጸሎት ሦስት ክፍል አለው፡

ፊብሐት፡ ልመና፡ ምስጋና፡ ሁሉም በአባታችን ውስጥ ተሰጥቷል። ፊብሐት ይህን ዓለም የፈጠርህ የሰማይ አባታችን! እኛንም ስምህን እንድንቀድስ መንግሥትህን እንድወርስ ስለፈጠርኸን እናመሰግንሃለን። ፈጥረህም በዝናም አብቅለህ፡ በፀሐይ አብሰለህ

በሰምትመግበን እናመሰግናለንን የመሰለ፤ ልመና ደግሞ በሀገራችን ዝናም ጠፍቷል፤ ችግር በዝቷል፤ ፈተና ጠንቷል፤ ከዚህ ሁሉ አድነን ተብሎ። ምስጋና ደግሞ በቅርቡ የተፈጸመ ነገር እያስታወቡ አኩቲ ግቅረብ ነው።

ጌ. ዜ.፡ ከተቻለ ለጸሎት ጊዜ የለውም። ሃያ አራቱን ጊዜ ሁሉ መጸለይ ግመስገንም ይቻላል። (መዝ. 33:1፤ 118:164፤ ሉቃ. 18:1፤ ግብ. 3:1፤ 16:16፤ 25፤ ዮሐ. 1:9-10፤ ፊል. 1:4፤ 1ጢሞ. 1:2፤ ሉቃ. 21:36፤) እግዚአብሔር የተለየ የቢሮና የጽሕፈት ቤት፤ የግስተናገጃ ሰዓት የለውም፤ መሥሪያ ቤቱ ሁል ጊዜም ክፍት ነው።

ቦ. ታ.፡ ለጸሎት ቦታ የለውም፤ የትም ሁኖ መጸለይ ይቻላል፤ በቤተ መቅደስ፤ በቤት፤ ሰው በማይደርስበት ብቸኛ ቦታ።

በዘጠኝ ሰዓት ጴጥሮስና ዮሐንስ ለጸሎት ወደ ቤተ መቅደስ ወጡ። መቅደስ አሁን ቤተ ክርስቲያን መሆኑ ነው። (ግብ. 3:1-10)

ጌታም በእየጊዜው ወደ ቤተ መቅደስ እየሄደ ያስተምር ነበር። እንደ ተጠመቀ ወዲያው ወደ ገለልተኛ ቦታ ወደ በረሃ ሂዶ ነው የጸመው፤ የጸለየው። በቃሉም ከሳምራዊት ጋራ ባደረገው ቃለ ምልልስ አስረድቷል፤ (ዮሐ. 4:20-25) ዘወትርም ወደ ደብረ ዘይት እየወጣ ሲጸልይ ያድር ነበር። (ማቴ. 14:23፤ ግር. 1:35፤ 6:46፤ ሉቃ. 5:16፤ 6:12)

ጸሎት በግልም በግንበርም ሠርቷል፤ ይህም በቤተ መቅደስ፤ በቤት እንደሉ በበረሃ፤ በገዳም፤ በተመቸ ቦታ ሁሉ ሊደረግ ይቻላል፤ (ማቴ. 6:5-6)

እንዴት ነው የሚጸለየው?

አፍ ተልብ ከሆኑ ቁምም፤ ተምበርኮም፤ ተቀምጦም፤ በግራ ጎድን ተጋድሞም በግምባር ተደፍቶም መጸለይ ይቻላል፤ (ማቴ. 26:36-39፤ ሉቃ. 18:9-14፤ 1ነገ. 8:9-28)

ጸሎትና ድጋም የተለያዩ ናቸው፤ ድጋም የቀድሞ ሰዎች ደርሰው የጻፉትን ቢገባም ባይገባም፤ ብዙ ጊዜ፤ ብዙ ሰዎች እንደሚያደርጉት፤

አፍ የሚለውን ልቡና ባይለማም አስምቶም ሆነ ሳያስሙ ግንብነብ ነው፤ ለዚህም ዳዊት እደግማለሁ፡ ውዳሴ ግርያም አደርሳለሁ ወይም እደግማለሁ፤ አቁጣሮ አደርሳለሁ ይባላል። ጸሎት ግን ከእግዚአብሔር ጋራ መነጋገር ስለሆነ፤ ቁም ወይንም ተምበርኮ የሚፈልጉትን እንደ ስልክ ደዋይ ለፈጣሪው መንገር ነው።

ንስሐ 41

ንስሐንም አሳምሮ ሠርቷል። ንስሐ ማለት በበደለው ሥራ ተጠጥቶ መመለስ ነው። ንስሐ ከጌታ በፊት በእራትም ነበረ። ብቻ እንደ ጌታው በበደሉ ቁጥር አልነገረም። በእራት ይቅርታ የሚገባው በብዙ ድካም ሲሆን፡ አሁንም የረበናት ተከታዮች እንዳንድ ያልተግሩ ካህናት እንደሚሉት ሳይሆን፡ የጌታው በድያለሁ ማረኝ ካለህ ይቅር በለው ነው። ሐዋርያት ሲሾሙ፡ ድውይ ፈውሱ፡ ለምጣም አንጹ፡ ሙት አንሠ ስለተባሉና እንደነ ኤልያስ ከሰማይ አሳት አውርዶ ጠላትን ማቃጠል፡ እንደ ኤልሳዕ ድብ ጠርቶ ባለፈ ሕፃናትን የማስጨረስ ሥልጣን ስለተሰጣቸው፡ ደስ ሲላቸው፡ ጌታ ግን አሁንም አሁንም ወንድምህ በድሎህ፡ ተጸጽቶ፡ ይቅርታ ቢጠይቅህ፡ ከጠየቀህ ይቅር በለው እያለ አስቸገራቸው፤ እነሱም ጠይቀን እንረዳ ብለው ተማክሩ፡ ተማክረውም አልቀሩ በቅዱስ ጴጥሮስ አፈ ጉባኤነት፡ ዐሥር፡ ዐሥራምስት፡ ካያ ጊዜ ብለው ቢጠይቁ አዎን የሚል ስለመሰላቸው ፍጹምነት ባለው ለማስደንገጥ በሰባት ይጠይቁታል። ሰባት በእነሱ ፍጹም ነው፡ ዘለዓለም፡ ሁልጊዜ ማለት ነው፡ ወሰን የለውም፤ ከዚህ ታች ባለው ጥቅስ እስከ ሰባት ጊዜ? ብሎ ሊያስደነግጠው ይሞክራል። ጌታ ግን በእራት ማንኛቸውም ነገር በሁለት ወይም በሦስት ምስክር ይቁም በሚለው ሕግ ተጠቅሞ ጴጥሮስ ለማስፈራራት ያቀረበውን ሰባት ሦስት ጊዜ መላልሶ ተናግሮ ለንስሐ ቁጥር ይሉ ወሰን እንደሌለው አድርጎ መልሶለታል። በዚህም ይቅር ብሎ መጠየቅ እንጂ ረበናት እንደሚያደርጉት ቁድር ይሉ የንስሐ ጾም እንደሌለ እንረዳለን። ለዚህም ከዚህ በታች የተጠቀሱትን መላልሶ አንቦ ይረዷል።

በዚያን ጊዜ ጴጥሮስ ወደ እሱ ቀርቦ፡ ጌታ ሆይ! ወንድሟ ቢበድለኝ ስንት ጊዜ ልተውለት? እስከ ሰባት ጊዜ? አለው። ሊየሱስም እንዲህ አለው፡ እስከ ሰባ ጊዜ (እስከ ሰባ ሰባት ጊዜም የሚል አብነት አለ) ሰባት እንጂ እስከ ሰባት ጊዜ አልልህም ብሎታል። (ማቴ. 10:1፤ ሉቃ. 9:1፤ 17:4፤ 9:51-56፤ ማቴ. 18:21-22)

በዚህም ከልብ ተጠጥቶ መመለስ እንጂ ንስሐ እንዳንድ ያልተግሩና ወይም ጎጋው ሕዝብ የማያውቅ ነው ይለኛል ብለው ፈርተው ይህን ያህል ጽም ያን ያህል ሰገድ ማለት እንዳልሆነ አስተምሯል። ሰው ቢያጠፋ ይመክራል እንጂ ደርሶ አይገዝትም።

ወንድምህ ቢበድልህ፡ ሂደህ እንተና እሱ ብቻችሁን ሁናችሁ ውቀሰው፡ ቢሰማህ ፍንድምህን አተረፍህ፡ ባይሰማህ ግን፡ በሁለት ወይም በሦስት ምስክር እፍ ነገር ሁሉ እንዲጸና፡ ዳግመኛ እንድ

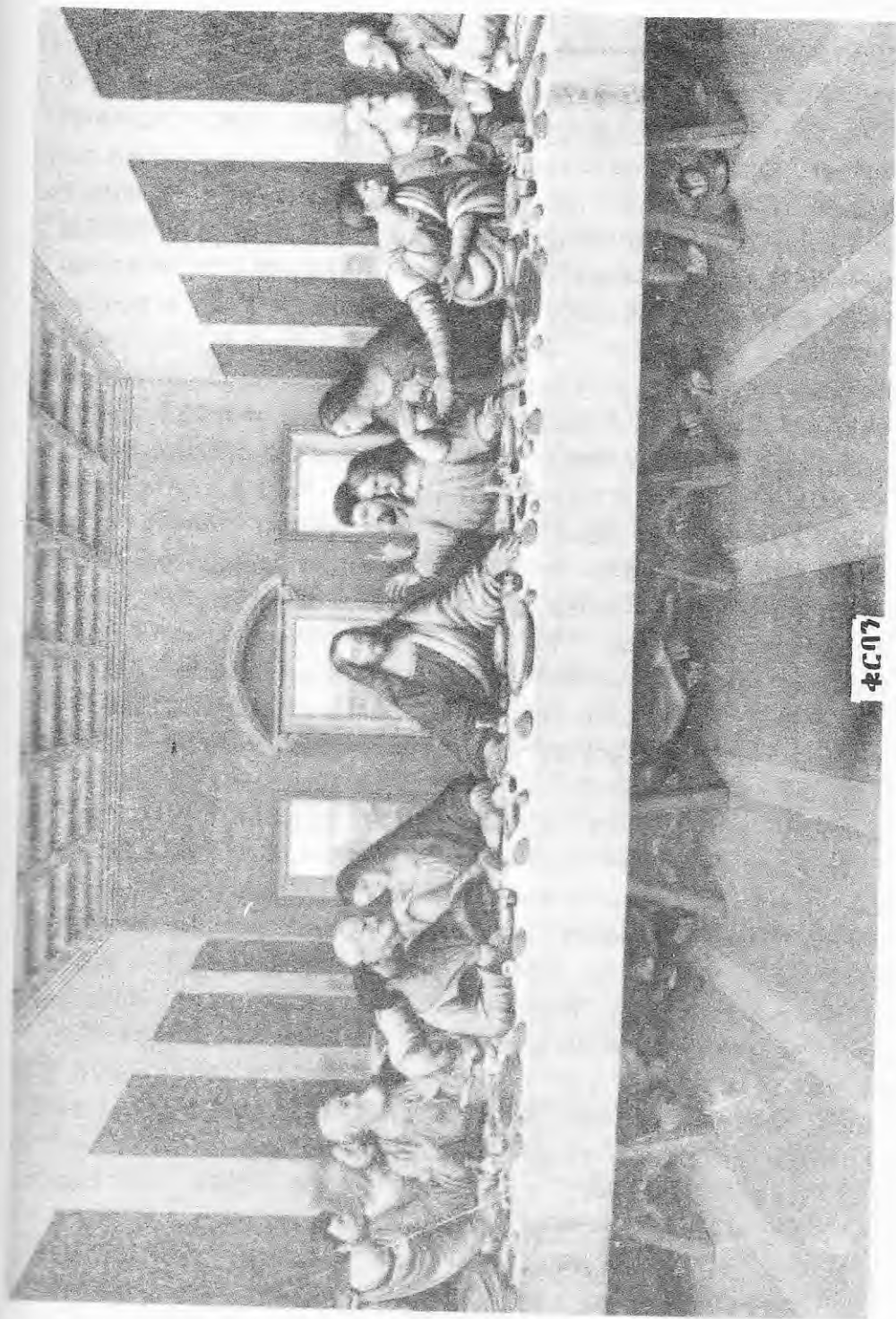
ወይም ሁለት ከእንተ ጋራ ውሰድ፡ እነርሱንም ባይሰግ፡ ለቤተ ክርስቲያን ንገራት፡ ደግሞም ቤተ ክርስቲያንን ባይሰግት፡ እንደ አረመኔና እንደ ቀራጭ ይሁንልህ። (ግቲ. 18:15-17) ይህም የሚሆነው በፍትሐ ነገሥት እንደ ተጻፈው በሃይማኖት እንጂ በምግባር፡ በዓል ሻርህ፡ ጾም ገደፍህ ተብሎ አይደለም፡ ግዝት ከቦታው ይታያል።

ከዚህ በላይ ሄታ እግዚአብሔር አብ እንዴት ያለ መሐሪ እንደሆነ፡ ሄታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ለሰው ዘር፡ ይልቁንም ለኃጢአተኛ እንዴት እንደሚያስብ የሚከተሉትን ጥቅሶች ግንባብ ያሻል፤ እንብብ፡ ተረድቶ፡ በእየጊዜው የሠሩትን ኃጢአት ለካህን እየነገሩ፡ ኃጢአትን ለማስተሰረድ ሥጋውን ደሙን ዘወትር እየተቀበሉ ከፈጣሪ ሳይለዩ መኖር ነው። (ግቲ. 18:1-፤ 21:28-32፤ ሱቃ. 15:1፤ 17:3)

ንስሐ ከገባሁ፡ ከልቤ ከተመለስሁ፡ የልቤን ፈጣሪ ያውቀዋል፡ ባቋራጭ ለጎዳኔ ኃጢአት ለኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአቱን ነገራ ብቆርብሳ? የሚል ጠያቂ ይኖራል፡ ለዚህ ሃይማኖት መታዘዝ እንጂ በትዕቢት ተነፍቶ መፈላለፍ አይደለም። ሰው በግያውቀው በግይታረም ፈቃዱና ጠባዩ ኃጢአትህን ለካህን ንገር ብሎ እገዟል ስለዚህ መናገር አለብን።

እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ በምድር የምታስሩት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል፡ በምድርም የምትፈቱት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል፡ (ግቲ. 16:19፤ 18:18፤ ዮሐ. 21:23)

በኢየሱስ ክርስቶስ ወንድሜ እንባቢ ሆይ! በዚህ መሠረት ኃጢአትህን በካህን ይቅር ከተባልህ ወዲያውኑ ጊዜ ሳትሰጥ በሥጋው ወደሙ ተለቃለቅ፡ እሱም ለዚሁ ተጋድሎ ሲደረግ የተበተነው ከዚህ ቀጥሎ ይቀርብልሃል።

ቁርባን

የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሕዝብ ስለ ቁርባን ያለው አስተያየት ከቅዱሳት መጻሕፍት ውጭ ነው። ለምን? ቢሉ በምን ምክንያት? ወይም ግን እንደ ጨመረው ሳይታወቅ፡ ቁሱ ሥርዓተ ቅዳሴውን ከጨረሰ በኋላ ሳትበቁ በቅታችሁ ሳትነቁ ነቅታችሁ ብትቀበሉት ሥጋው እሳት ሁኖ ይበላችኋል። ደሙ ባሕረ እሳት ሁኖ ያስጥግችኋል ብሎ ስለሚያውጅ፡ ሕዝቡ ሁሉ ይሸሻል። ስለዚህም ያልታዘዘላቸው ነፍስ የግያውቁ ሕፃናትና የጃጃ ሽግግሎች ናቸው የሚቆርቡ፤ የሚሰጠው ምክንያትም እነዚህ ሁለቱም ኃጢአት ለመሥራት ስለማይችሉ ነው፤ ጌታ የሰጠው ለኃጢአት ግስተስረያ ብሎ ስለሆነ ዓላማውን ስቷል። ከኃጢአት ገደብ ከሆነ መድኃኒት ለምን አስፈላጊው? ጆጃ ሽግግሌና ሕፃን እንዲያውም አያስፈልገውም፡ አያስፈልጋቸውም፤ ምክንያቱስ ቢሉ፤ ጆጃ ኃጢአት ስለማይሠራ፤ ሕፃን ደግሞ፡ ቅዱስ ጳውሎስ የጌታ ሥጋ መሆኑን ካላወቀ ደይኑን መቅሠፍቱን በላ ስላለ፡ እንደ ተራ ምግብ ለሚበላው ሁሉ ደይን መቅሠፍት ነውና። ስለዚህ ከ1939 ዓ.ም. ጀምረን ይህ ስሕተት እንዲታረም ብንታገል ቅዱሳት መጻሕፍትን የማይወዱ ሰዎች ከካህናቱም ከሕዝቡም በግስቸገራቸው በእየጊዜው ከተበተኑት ከታላቅ እንደንና ለሮሮ ከተጻፉት መወደሶች ጥቂቶችን እናስከትላለን። ይኸውም ሐምሌ 15 ቀን 1975 ዓ.ም. የተበተነው ነው።

የሕይወት ምንጭ

ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፡

ከ/ቀደስ/ ዓለግየሁ ሞገስ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እንዳንድ ቀላውስት በቅዳሴ ጊዜ ምእመናኑን በመጥራት ፈንታ ለግባረር፡ ሳትበቁ በቅታችሁ፡ ሳትነቁ ነቅታችሁ... እያሉ የሚያስተላልፉት የሐሰት ለፈፋ ውሼት እንደሆነ ለግባረሩት ሠኔ 21, 1975 ዓ.ም. ከተሰጠው መግለጫ የሚቀጥል ጽሑፍ።

ሐምሌ 15 ቀን 1975 ዓ.ም.

ልዑል ዘለዓለማዊው እግዚአብሔር ለሰው ዘር እንዴት ያለ ፍቅር እንዳለው የሚያስረዱ የቅዱሳት መጻሕፍት ጥቅሶች ባጭሩ፤

1. አናንተ ሸክግችሁ የከበዳችሁ ደካሞች ወደኔ ኑ፡ እኔም ለላርፋችኋለሁ፡ /ግቲ. 11:28/
2. ከኔ ጋር ያልሆነ ጠላቱ ነው፡ ከኔ ጋር የግይሰበሰብም ይበትነኛል። /ግቲ. 12:30፤ ሉቃ. 11:23/

3. እውነት እውነት እላችኋለሁ በእኔ የሚያምን የዘለዓለም ሕይወት አለው፤ የሕይወት እንጀራ (ገብስት) እኔ ነኝ። ሥጋዬን የሚበላ ደሚን የሚጠጣ በእኔ ይኖራል፤ እኔም በእርሱ እኖራለሁ። /ዮሐ. 6:35-59/።
4. ሲበሉም ኢየሱስ እንጀራ (ገብስት) ዳዖ፣ አንሥቶ፣ ባርኮ፣ ቁርባ እንኩ ብሎ፤ ይህ ሥጋዬ ነው ብሎ ሰጣቸው፤ ጽዋውንም አንሥቶ ካመሰገነ በኋላ /እመሰገና/ እንኩ ይህ ሰለብዙዎች ኃጢአት ማስተሰርያ የሚፈሰ የሐዲስ ቃል ኪዳን ደሚ ይህ ነው ብሎ ሰጣቸው /ማቴ. 26:26-28/።
5. የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቷልና /ሉቃ. 19:10/
6. የሰው ልጅ ነፍሳትን ሊያድን እንጂ ሊያጠፋ አልመጣምና /ሉቃ. 9:56/።
7. ሕመምተኞች እንጂ፣ ጤነኞች ባለመድኅኒትን አይፈልጉትም፤ ኃጢአተኞችን እንጂ፣ ጸድቃንን ልጠራ አልመጣሁም አላቸው። /ማር. 2:17፤ ማቴ. 9:12-13፤ 18:11 ሉቃ. 5:31-32:19:10/።
8. እውነት እውነት እላችኋለሁ በእኔ የሚያምን የዘለዓለም ሕይወት አለው፤ የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ /ዮሐ. 6:47-48/።
9. ሙሴ በምድረ በዓ እባብን ሰቀለ፤ እንዲሁም በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘለዓለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ፤ እግዚአብሔር አንድ ልጁን አስከሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወዷልና። ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንጂ፤ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም ልጁን አላከምና፤ በርሱ የሚያምን አይፈረድበትም.../ዮሐ. 3:15-18/።
10. የእግዚአብሔር ጸጋ ሰጦታ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ የዘለዓለም ሕይወት ነው። /ሮሜ 7:23/።
11. ኢየሱስ ክርስቶስ /መሲሕ/ እንደሆነ የሚያምን ሁሉ ከእግዚአብሔር ተወልዷል። /1ዮሐ. 5:1/።

ምን ዓላማ? እሱ ምንድር ነው?

የኢትዮጵያ ተዋሕዶ ኦርቶዶክስ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በዓለም ጥሩ ርቱዓተ ሃይማኖት ኦርቶዶክሳውያት ከሚባሉት እብያተ ክርስቲያናት ነው ቁጥሯ። ምንም በደንብ ተንትኖ የሚያስተምረው አጥቶ ሃይማኖቷንና ሥርዓቷን ተራው ሕዝብ አይወቀው እንጂ፤ ላወቀው በጣም የሚያኮራ ነው። እኔም በቅኔና በመጸሐፍተ ሐዲሳት ትርጓሜ ከተመረቅሁ በኋላ አራቱን ዐበይት ነቢያትን፤ ሔናክን ዳዊትን

ከብሉያት አሂጃለሁ፡ ይህንም በጉባኤ ያሄድሁትን ግለቲ ነው እንጂ በግዕዝ የተጻፈ መንፈሳዊ መጽሐፍ ሁኖ ያሳነበብሁት ያለ አይመስለኝም። በዘመናዊው ትምህርትም፡ በቋንቋና በታሪክ በሥነ መለኮት ሁለት ድግሪዎች አገኝቼ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የቅኔ፡ የግዕዝ፡ የአግርኛ መምህር ሁኔ ኑሪአለሁ። በቋንቋም በኩል ግዕዝ፡ አግርኛ፡ እንግሊዝኛ፡ ፈረንሳይኛ፡ ጣልያንኛ፡ ግሪክ እናገራለሁ፡ እጽፋለሁ፡ ዐረብኛ፡ ዕብራይስጥ፡ ሳቲን አነባለሁ። ይህም የመንፈሳዊውን ትምህርቱን በደንብ እንድረዳና እንዳስተውል ረድቶኛል፡ ይረዳኛል። ከሥጋዊው ሥራዬ ሌላ ቅዳሜ ከሰዓት በኋላና እሁድ እሁድ ከ30 ዓመት በላይ መንፈሳዊ ትምህርት በሰብከት መልክ አስተምራለሁ። ከዓለም አብያተ ክርስቲያናትና ከደጋግ ምእመናን እየሰመንሁ ከ40,000 በላይ ቅዱሳት መጻሕፍትን መግዛት ሰግይችሉ ምእመናን ናኝቻለሁ። በነጃምም ለመጀመሪያ ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስ በአግርኛ ቢሻገር፡ መሻገሪያ ድልድይ በመሆን አገልግያለሁ። በዚህ ተልእኮም 25,551 መጽሐፍ ቅዱስ 600,000 ሐዲስ ኪዳን 1,300,000 ወንጌል በደገና ተሻግሮ ለምእመናኑ ታድሏል። በዚህም ብዙ አምልኮ ባዕድና አንጉል ልግዶች ከሕዝቡ ትከሻ ተወገደዋል።

ቤተ ክርስቲያናችን በእምነቷ ርትዕት ሰቅሆን አንዳንድ አላዋቂዎች በሚያወሩት ምክንያት ሕዝቡ ከክቡር ሥጋጪና ከቅዱስ ደሙ ተለይቶ ይኖራል፤ ምክንያቱ ገን ታዲያ ቁርባን ለምን ይፈራል? በሚለው አንቀጽ ይዘረዘራል። ሕዝቡ በቅዳሴ ጊዜ አፍ ተልብ ሁኖ፤ በሌሎች ቅዱሳት አብያተ ክርስቲያናት እንደሚደረገው በተመሥጦ ቁዋ ጸሎቱን ከሰግ በኋላ እየቆረበ ወደ ቤቱ እንዲመለስ በእየቤተ ክርስቲያኑ መግለጫዎች ሳድል፤ ባድል¹፤ ቁርባን የጌታ ጸጋ መሆኑ ቀርቶ የራሳቸው አድርገውት፤ እሱ ምንድር ነው? ምን አገባው? ቤተ ክህነት አልቀጠረችው? ቄስ አይደል?፤ ዳሳስ? የራሱን ቆርባ ቢሄድ አነሰውና ሌላውን ደግሞ ቆረቡ እያለ የሚጋብዝ የሚሉ ቢጽ ሐሳውያን ስለተነሡ፡ ክርስቲያን ሁሉ የእግዚአብሔር ምስክር እንደሆነ ለማስረዳት፡ ወደ ዋናው ርእሰ፡ ከመግባቱ በፊት ተገደድሁ።

ብሉዩ መዋዕል ዘለዓለግዊው እግዚአብሔር ልጅ እንዲ የልጅ ልጅ፡ የእክስት፡ የአጎት፡ የወዳጅ፡ የዘመድ ልጅ የለውም፡ የበኩር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን የተቀበልን ሁሉ ልጆቹ ነን፤ ልጆቹም ከሆን መንግሥቱን ለመውረስ የሰጠንን ትእዛዝ ተቀብለን ስለ ስሙ መመስከርና ግስተግር አለብን፤ መንግሥቱ በምግባርና በሃይማኖት እንጂ እንዲያው በመወለድ ብቻ የሚወረስ አይደለምና።

1. በእምነት በኩል ሁላችሁም በክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና፡ ከክርስቶስ ጋራ እንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ሰብሳችኋልና፤ በእሱ ዘንድ አይሁዳዊ ወይም ግሪክ የለም፡ ባሪያ ወይም ጪዋ ሰው የለም፡ ወንድም ሴትም የለም፡ ሁላችሁም በክርስቶስ ኢየሱስ እንድ ሰው ናችሁና፤ እናንተም የክርስቶስ ከሆናችሁ እንኪያስ የአብርሃም ዘር እንደ ተስፋውም ቃል ወራሾቹ ናችሁ። /ገላ. 3:25-29/።

2. ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ብሎ የሚያምን ሁሉ ከእግዚአብሔር ተወልዷል። /ዮሐ. 5:1/

3. በእግዚአብሔር መንፈስ የሚመሩ ሁሉ እነዚህ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው፤ እባ! አባት! ብለን የምንጮኸበትን የልጅነትን መንፈስ ተቀበላችሁ እንጂ እንደገና ለፍርሃት፡ የባርነትን መንፈስ አልተቀበላችሁምና። የእግዚአብሔር ልጆች መሆናችንን ያ መንፈስ ራሱ ከመንፈሳችን ጋራ ይመስክራል፡ ልጆቹ ከሆን ወራሾቹ ደግሞ ነን፡ ግለት የእግዚአብሔር ወራሾች ነን። /ዮሐ. 8:14-17/

4. ሰተቀበሉት ግን በሰው ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣን ሰጣቸው፡ እነርሱም ከእግዚአብሔር ተወለዱ እንጂ፡ ከደም ወይም ከሥጋ ፈቃድ ወይም ከወንድ ፈቃድ አልተወለዱም። /ዮሐ. 1:12-13/

5. በእነዚህም በተሰጡን ነገሮች አማካይነት በክፉ ምኞት ምክንያት በዓለም ላይ /ከሚመጣው/ ከምግባር ውድቀት አምልጣችሁ የመለኮታዊ ባሕርይ ተካፊዮች እንድትሆኑ ክቡርና እጅግ ታላቅ የሆነውን ተስፋ ሰጥቶናል /12 ኢፒ. 1:4/።

ክርስቶስን የተቀበልን ሁሉ የእግዚአብሔር ልጆችና የመንግሥቱ ወራሾች መሆናችንን የሚያስረዱ ለቁጥር የሚያታክቱ ጥቅሶች ከቅዱሳን መጻሕፍት መጥቀስ ይቻላል። ግን ጽሑፉ ግጦር ስላለበት ስለልጅነታችን እስከዚህ ይብቃና ለሐዋርያነታችን ደግሞ የሚከተሉትን እንይ፤ ቅዱስ ኢፕሮስ በመላው እስያ ሰተበተኑ ምእመናን እንዲህ ሲል ጸጽ኷ል፤

1. ወደ ጌታ ኢየሱስ የምትቀርቡትም ሕያዋን ደንጊያዎች በመሆን፡ መንፈሳዊ ቤት ሁናችሁ ለመታነስ ነው። በዚህ ዐይነት በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ደስ የሚያሰኝ መንፈሳዊ መሥዋዕትን ለእግዚአብሔር ለማቅረብ ቅዱሳን ካህናት ትሆናላችሁ።

እናንተ ግን ከጨለማ ወደ ሚደንቅ ብርሃኑ የጠራችሁን በጎነት እንድትነገሩ የተመረጠ ትውልድ፡ የንጉሥ ካህናት፡ ቅዱስ ሕዝብ፡

ለርሰቱ የተለየ ወገን ናችሁ። /1 ሉጥ.2:5-10/

2. መጽሐፉን ትወስድ፡ ግንተሙንም ትከፍት ዘንድ ለአንተ ይገባል፡ ታርደሃልና፡ በደምህም፡ ለእግዚአብሔር ከእሕዛብ፡ ከነገድ፡ ከቋንቋ ከሕዝብ ሰዎችን ጥጅተህ ለአምላካችን ነገሥትና ካህናት አድርገሃልና፡ በምድርም እንነግሳለን እያሉ ሐዲስ መዝሙር ይበቃራሉ። /ሪእ. 5:9-10/

3. የጌታውንም ፈቃድ ዐውቆ እንደፈቃዱ ያላደረገ ባሪያ በጣም ይገረፋል፡ /ሉቃ. 12:47/

4. ጥሩን ነገር ዐውቆ የግያደርጋት ኃጢአት ትሆንበታለች። /ኩሉ ዘየለምራ ለሠናይት ወኢይገብራ ኃጢአተ ትከውና/ ክርስቶስን የተቀበለ ሁሉ የመመስከርና የግስተግር ገዴታ እንዳለበት ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ያስረዳሉ፤ ሥልጣን ከህነት፤ ቅስና ወይንም ጽጽብና የጊያስፈልገው ቀድሶ ለግቁረብ፤ ታቦት ለመባረክ፤ ለመናዘዝ እንጂ በተቀረው ገን ወንጌልን ግስተግርና ካስፈለገ ጥምቀትም የጲያቆናት ሥራ ነው፤ የመጀመሪያዎቹ ታላላቁ ሰባኪያን ወንጌል ሊቀ ጲያቆናት፤ ወተዳጄ ለግዕዝ እስጢፋኖስና ፊልጶስ ጲያቆናት ነበሩ፤ ይሰብኩም ያጠምቁም ነበረ። /ግብ. 6:8-15፤ 7:1-60፤ 8:1-40/

ከነሱም ቀጥለው በእየአደባባዩ እየተሠው ወንጌልን ያስተግሩ ታላላቁ ለግዕዝነት ፈገገውና ነበሩ። ከእነሱም ጥቂቱን ለመጥቀስ ያህል፡ ቅዱስ ጊዮርጊስ፡ ቅዱስ ፋሊለደስ፡ ቅዱስ መርቆራዎስ፡ ቅዱስ ገላውዴዎስ፡ ቅዱስ ቴርቆስ፡ ቅዱስ ቴዎድሮስ ወዘተ ሽረ! ሰንቱ! እነዚህን የመሳሰሉ ሁሉ ወንጌልን አስተምረው በመጨረሻውም በዐላውያን አደባባይ እንገታቸውን በበይፍ እየተከለሉ እክሊለ ሰምዕ ደፍተዋል። /በዚህም በንክላርን ያቀረቡ/

በሰዚህ እሱ ምንድር ነው የጊሉትን ሁሉ፡ ክርስትና ምን እንደሆነች የግያውቁ ናችው ብሎ፡ ስለግያውቁ አባት ሆይ! የጊያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው በግለት ጸልዩን /ሉቃ. 23:34/ ተወልዶ ብልጧ፡ እንክቦ ሩጫ አለመናሩንም አስረድተን ወደ ጥናው ወደ ተነሣንበት ርእስ እናልፋለን፡ እንሰና።

መሥዋዕት ምንድር ነው?

መሥዋዕት ሰው ሁሉ ከአምላኩ ጋራ ለመገናኘት፡ ላለፈው ኃጢአቱን ይቅር ብሎ እንዲታረቀው፡ ለጊመጣው ደግሞ በመሥዋዕቱ ምክንያት ተዋሕዶት እንዲጠበቀው ለአምላኩ የጊያቀርበው ሰጦታ ነው። እሱም ቁርባንና መሥዋዕት ተብሎ በሁለት ስም ይጠራል፤ ደም የጊያስፈለሰ የሆነ እንደሆነ መሥዋዕት፡ በእህል ውኃ የሆነ እንደሆነ ገን ቁርባን

ይባላል። ክርስቲያናች በጊዜ ቅዱሴ የሚያቀርቡት ግን መስዋዕትም ቁርባንም ነው። በገብስትና በወይን ቅርፅ /አምሳል/ ስለሚቀርብ ቁርባን ይባላል፤ አግናዊ ሥጋና ደመ መለኮት ስለሆነ ደግሞ መስዋዕት ይባላል። /1ቆሮ. 11:10/

ዋናው ተግባሩም ኃጢአትን ግስተሰረይ፣ ሰውን ከአምላኩ ግስታረቅ አንጂ፣ ያለዕውቀትና በንቀት እንደ ተራ ምግብ ካላደረጉት በቀር፣ መቅሠፍት ሆነ ኩነት አያመጣም። የክርስቲያኑስ እንዲያም የዘለዓለም ሕይወት ለግስጠት ነው የተመሠረተው /ግቲ. 26:26-28፤ ዮሐ. 6:35-70/። ከሦስቱ ታላላቆች ሃይማኖቶች አይሁዳዊነት፣ ክርስትና፣ ሰላም/አሪት፣ ወንጌል፣ ቁርባን/ ውጭም ግንኙነትም ሰው የጭዳ መስዋዕት ለአምላኩ ያቀርባል፤ ከአሪት በፊትም በመላው ዓለም መስዋዕት በልዩ ልዩ ቅርፅና አምሳል፣ ለልዩ ልዩ አግልክት ሲቀርብ ኑሯል፤ አሁንም በብዙ አሕዛብ ዘንድ አለ። ሐሳቡና ተግባሩ ግን ኃጢአተኛን ከአምላኩ ጋራ ለግስታረቅ ነው። /ዘፍ. 4:3-5/።

የሚያስተሰርየው ቀላል ኃጢአትን ይሁን እንጂ መስዋዕትም ቁርባንም በአሪት ነበረ። ኃጢአተኛው /ሠዊው/ በደሉን ለካህኑ ይናገረና ካህኑ በመስዋዕቱ ወይም በቁርባኑ ላይ እጁን ከጫነ በኋላ ተሠዊውን ወይም ቁርባኑን ይሠዋል፤ ወይም ያቀርባል፤ በዚህም የሠዊው ኃጢአት ወደ ተሠዊው ይተላለፍና ሠዊው በኃጢአቱ ምክንያት ከሚመጣበት ዕዳ ይድናል። /ሊዮ. 3:8፤ 12-13፤ 4:26:31፤ 35 ዘፀ. 24:4-8/

የአሪት መስዋዕት በደመ እንስሳና በእህል ውኃ ስለሆነ አርእስተ ኃጢአትን ለግስተሰረይ አይችልም ነበር፤ /ዘጉልቁ. 15:27-36፤ ዘዳገ. 22:22-25፤ ዘፀ. 21:12፤ ኢያ. 7:15/ መስዋዕተ አሪት ኃጢአትን ከሰው ለግስወገድ ባለመቻሉ የዓለምን ኃጢአት አንድ ጊዜ ተሠውቶ በደሙ ለግስወገድ የአምላክ ልጅ ወደዚህ ዓለም ለአርአያ፣ ለቢዛ ሙግ፣ አርአያ /አብነትነት/ እየሠሩ በግሳየት ግስተግር ነው፤ በዚህም በባሕርይ ሊሠራው የሚችለውን እየሠራ በተግባር አሳይቷል፤ እስተምሯል፤ ሊሠራው ያልቻለውን ግን በቃል እስተምሯል፤ ሊሠራው የሚችለውን ለራሱ ምንም ባይረባው፤ እንደ ጥቶት፣ ጾም፣ ጸሎት፣ ትሕትና፣ ውርደት፣ ማገረፍ፣ ማገፈፍ፣ መስቀል መታገሥ የመሳሰሉትን እየሠራ አሳይቷል፤ ኃጢአት ሠርቶ ንስሐ ማግኘትን፣ ግንኙነትን የመሳሰሉትን ደግሞ አሳይቷል። ቢዛው ደግሞ ከወንበደዎች ጋራ፣ እንደ ጭምር ተሰትሎ፣ ጥቶ፣ ተነሥቶ ዓለምን አድኗል። በዚህም በእሱ ያመነና ኃጢአቱን ተናዘዞ ሥጋውን ደሙን የሚቀበል

ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዳለው አስረድቷል። አርአያዩን ሰጥቻችኋለሁ ሰላላን /ዮሐ. 13:15/ እንደሉ እንኳ ባይሆን እንዳቅጣችን እንጸግላን፤ እንጸልያለን፤ ለሰዎችም ርዳታ ያደርግ ስለነበረ የታመመንና የታሰረን እንጠይቃለን፤ ችግረኛን እንረዳለን፤ መርዳት አለብን፤ /ማቴ. 3:13-17፤ 6:3-19፤ 25:32-46፤ 1ቆሮ. 6:4-5/ በተላላትንም ቁጥር እንድንናዘዝና ካህኑም ያለምንም ጭቅጭቅ ይቅርታ ሰጥቶ መጨረሻውን ሥርየት ወደሚሰጠው ወደ ሥጋውና ደሙ እንዲያሳልፈን በግልጽ አዝዞናል፤ ካህኑም ታዝዟል። /ማቴ. 18:22-23፤ ሉቃ. 17:4/።

እንዲህ ያለው ጸጋም ሰሰው ልጅ የተሰጠው የእምላክ ልጅ ይህን ዓለም በደሙ ለመዋጀት፤ ኃጢአቱንም በሞቱ ለመደምሰስ ስለመጣ ነው። ሰው በእግዚአብሔር ችርነት እንጂ እንዳንድ አላዋቂ ሰዎች ወይም አወናባጆች እንደሚሉት፤ በራሱ ግብር ብቻ፤ ሊነጻ፤ ሊበቃ፤ ሊቀደስ ከቶ ምንም ቢሆን አይችልም። /ዮሐ. 1:29፤ 36፤ 3:16-18፤ ዮሐ. 1:7፤ 1ኢጥ. 1:18-19፤ ራእ. 5:6-10/። የዓለም ግዳኛውም እግናዊ ክቡር ሥጋው ቅዱስ ደሙ ነው፤ ሥጋውን ደሙን፤ ቢያንስ በ40 ቀን ውስጥ የማይቀበል የክርስቶስ ተከታይ ሁኖ ሊቆጠር አይችልም፤ እንደ ክርስቶስና እንደ ሐዋርያት ትምህርት ከሆነም የሕይወት ተስፋም የለውም፤ ለምን ቢሉ ሥጋውንና ደሙን የሰጠው ለኃጢአት መደምሰሻ ለመንግሥተ ሰግያት መውረሻ ነውና። ስዚህም በዚህ ጽሑፍ በመጀመሪያው ገጽ በ45 በ8 ቁጥር የተሰጡትን ጥቅሶች መላልሶ እንቦ መረዳት ያሻል። ጌታችን ቅዱስ ቁርባንን ሲመሠርት ለኃጢአት ግብተስሪያ ብሎ ስለሠራው ሳትበቁ በቅታችሁ፤ ሳትነጹ ነጽታችሁ እያሉ ምእመናንን የሚያስፈራሩ ሁሉ ተሳስተዋል፤ ዐውቀው እንደሆነ ግን የጌታ ጠላቶች ናቸው፤ /ማቴ. 26:26-28/።

ለምን ቢሉ ጌታ ፈሪሳውያንን፤ እናት ጸሐፍትንና ፈሪሳውያን ወዮላችሁ መንግሥተ ሰግያትን በሰው ፊት ትዘጋላችሁና እናንተም አትገቡባት፤ የሚገቡትንም ትከለክላላችሁ እንዳላቸው እነዚህም ሰው እንዳይጸድቅ ይከለክላሉና /ማቴ. 23:13፤ ሉቃ. 11:52/።

ለእጽንዖተ ነገር ያህል ስለ ቁርባን ከቅዱሳት መጻሕፍት የሚከተሉት ጥቅሶች እነሆ፤ /ትርጉማቸውም በቀጥታ ከጽርእ ወደ እግርኛ ነው የተተረጎመው/ ሥጋዬን የበላ ደሜን የጠጣ የሚለው በሕተት የመጣው በሌም ቋንቋ የግሥ ጊዜ ሁለት ብቻ ስለሆነ ነው እንጂ ጌታ ያለው ሥጋዬን እንድ ጊዜ የቀመስ ሳይሆን፤ ሥጋዬን ሲበላ፤ ደሜን ሲጠጣ የኖረ፤ ሥጋዬን ስትበሉ ደሜን ስትጠጡ ካልኖራችሁ በራሳችሁ

/በግብራችሁ/ ምንም ሕይወት የላችሁም ነው፤ በዮሐ. 6:35-60 የተጻፉትን ቁጥሮችም በዚህ መንፈስ እያቃጠሉ ግንባብ ያስፈልጋል፡፡ ጽርእ ለግያውቁም የሚከተሉትን የእንግሊዝ፡ የፈረንሳይ፡ የኢጣልያን ትርጉሞች እንጠቅሳለንሐሐ²፤

1. ከዚህ ውጋ የሚጠጣ ሁሉ እንደ ገና ይጠጣል፡ እኔ ከምስጠው ውጋ የሚጠጣ ሁሉ ግን ለዘለዓለም አይጠጣም። /ዮሐ. 4. 13/።

2. የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ፡ ወደኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም፡ የሚያምንብኝም ለዘለዓለም አይጠጣም።።። የሕይወት እንጀራ /ዳቦ፡ ኅብስት/ እኔ ነኝ፡ አባቶቻችሁ በምድረ በዓ መና በሉ፡ ሞቱም፡ ከሱ የሚበላ እንዳይሞት ከሰግይ አሁን የወረደ እንጀራ ይህ ነው። ከሰግይ የወረደ ሕያው እንጀራ እኔ ነኝ፡ ከዚህ እንጀራ የሚበላ ሰው ሁሉ ለዘለዓለም ይኖራል። እኔም ሰላም ሕይወት የምስጠው እንጀራ ሥጋዬ ነው።።። እውነት እውነት እላችኋለሁ የሰውን ልጅ ሥጋ ስትበሉ ደሙንም ስትጠጡ ካልኖራችሁ በራሳችሁ ሕይወት የላችሁም፡ ሥጋዬን የሚበላ ደሚንም የሚጠጣ የዘለዓለም ሕይወት አለው፤ እኔም በመጨረሻው ቀን እስነሣለሁ። ሥጋዬ እውነተኛ መብል፡ ደሚም እውነተኛ መጠጥ ነውና። ሥጋዬን የሚበላ ደሚንም የሚጠጣ በእኔ ይኖራል፡ እኔም በእሱ እኖራለሁ። ሕያው አብ እንደላክኝ እኔም በአብ እንደምኖር እንዲሁ የሚበላኝ ደግሞ በእኔ ይኖራል። /ዮሐ. 6:35-69/።

3. ቅዱስ ጳውሎስም ጌታ የተናገረውን መልሶ ከተናገረ በኋላ፡ ሰው ግን ራሱን ፈትና ከእንጀራው ይብላ፡ ከጽዋም ይጠጣ፡ የጌታ ሥጋ መሆኑን ሳያውቅ የሚበላና የሚጠጣ ግን በራሱ ሳይ ፍርድ ይበላል ብሏል፤ ከዚህ ላይ የጌታ ሥጋ መሆኑን ካላወቀ ከሚለው ላይ እንዳንድ ሰዎች የሌለውን እንዲያው እምነብ አልቦ እምጥተው ወኢኮነ ንጹሐ ነፍሱ ሰውነቱ ንጹሐ ካልሆነ ብለው ይጨምሩበታል፡ ይህ ግን በፍጹም ስሕተትም ድፍረትም ነው። ቅዱስ ጳውሎስም አላለው፡ ከጌታችን ትምህርት ጋራም አይስግም፡ የቅዱስ ቁርባን ዓላማም አይደለም። ቅዱስ ጳውሎስ ወደ ቆሮንቶስ ሰዎች ይህን እንቀጽ የጻፈው፡ እንደ ሀገራችን የግንባር ድግስ አድርገው እንደ ዘኬና መክፈልት፡ በቁርባን ስም የቻሉትን ያህል ዳቦና ወይን እምጥተው፡ ዳቦአቸውን በወይናቸው እያግኑ እየበሉ ይሰክሩና ወድቀው የሚያድሩ፡ የሚደባደቡ፡ የሚጣሉ ሁነዋል፤ በዚህም እግዚአብሔር ተቆጥቶ ብዙዎቹን ቀሥፏል፤ የዚህ ወራ ኤፌሶን ሳለ ለቅዱስ ጳውሎስ ይደርሰዋል፤ ስለዚህ የጌታ ሥጋ መሆኑን ያላወቀ እይቁረብ ብሎ ይጽፍላቸዋል። /1ቆሮ. 11:17-34/።

4. የልጁም የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአታችን ሁሉ ያነጻጻል፤ ኃጢአት የሰንም ብንል ግን ራሳችንን እናስታለን /እናታልላለንና/ እውነትም በእኛ ውስጥ የለም። በኃጢአታችን ብንናዘዝ፡ ኃጢአታችንን ይቅር ሊለን ከዐመፃም ሁሉ ሲያነጻን የታመነና ጸድቅ ነው። ኃጢአት አላደረግንም ብንል ሐሰተኛ እናደርገዋለን፡ ቃሉም በእኛ ውስጥ የለም። /1ዮሐ. 1:9-10/

5. የቤተ ክርስቲያን አበውም ከሐዋርያት ጀምሮ በእየቅጻሌያቸው እንደ ተጻፈው ያስተግሩትና የሚሉት የሚከተለው ነው፡

ለቅዱስ ሥጋው አምነው ከሱ ለሚቀበሉ ሕይወትና፡ መድኃኒት የኃጢአት ግስተስረያ ሁኖ የሚሰጥ በእውነት ቅዱስ የጌታችን፡ የአምላካችን፡ የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ ይህ ነው።

ለክቡር ደሙ

አምነው ከሱ ለሚቀበሉ ሕይወት፡ መድኃኒት የኃጢአት ግስተስረያ ሁኖ የሚሰጥ በእውነት ክቡር፡ የጌታችን የአምላካችን፡ የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ይህ ነው። /ሐዋ. 41-43፤ 97-101፤ 104፤ 112፤ 115-117፤ ሕር. 108፤ ሠለሰቱ ምእት. 85-87፤ 147፤ አት. 124 ባስ. 119፤ ኤጲ. 60-64፤ ዮሐ. አፈ. 40-42፤ ቄር. 63-65፤ ዲዮ. 29-31፤ 39፤ 43፤ ጎርጎ. 34-35/።

በዚህ ጽሑፍ የተጻፉትን ጥቅሶችና ያልተጻፉትን ደግሞ ቁጥራቸውን እያወጣ ለተመለከተ አስተዋይ እንባቢ፡ ክርስቶስ የሞተው የዓለምን ኃጢአት ለማስወገድ፡ የእኛን በደል ለመሸከም /ኢሳ. 53:4-12/ ደሙም የተሰጠው ለሰው ስጅ ድኅንነት፡ ለኃጢአት ግስተስረያ፡ ለበደል መደምሰሻ፡ ለአበሳ ግጥፊያ፡ በሌላም አነጋገር ደካማ ጌታይን /ኃጢአተኛ/ ከደጉ ፈጣሪ ጋራ ግስታረቂያ እንጂ እንዳንድ አላዋቂዎች በሐሰትና በድፍረት ሳትበቁ በቅታችሁ፡ ሳትነጹ ነጽታችሁ ብትቀበሉት ሥጋው እሳት ሁኖ ይበላችኋል፡ ደሙ ባሕረ እሳት ሁኖ ያሰጥግችኋል እንደሚሉት እንዳልሆነ ይረዳል።

አሁንም ከዚህ በፊት ብዙ ተረት ስለሰግ የሚያነበውን የግይረዳ አንባቢ፡ ታዲያ ለመቁረብ የሚያስፈልገው ምንድር ነው? ይል ይሆናል፡ ስለዚህም መልሱ፡ ይህ በገብስትና በወይን አምሳል የቀረበው መሥዋዕት አግናጂ ሥጋ መለኮት፡ አግናጂ ደሙ መለኮት ነው፡ የጌንም ኃጢአት ለግስተስረይ ይችላል ብሎ እኛ ተልብ ግጥን፡ ከመቀበል በፊት ደግሞ ኃጢአትን ለካህን መናገር ቂም በተልን ከገሊና ግራቅ ነው።

ታዲያ ቁርባን ለምን ይፈራል?

እንዲህ ከሆነ ነገሩ ቀላል ነው፡ ታዲያ ቁርባን ለምን ይፈራል? ለግል ጠያቂ ደግሞ መልሱን እናስከትላለን፡

1. አራት በሀገራችን ከወንጌል በፊት ገብታ ስለነበረ፡ ለብቻቸው መሥዋዕት አራትን የለመዱ፡ ነገሩ ያልገባቸው ካህናት፡ ጥቅግቸው የተነካባቸው መስፈቸው፡ ተረፈ መሥዋዕቱን ለግል ለግድረግ ሕዝቡን እያስፈራሩ ያባርራሉ።

2. ለአንድ ሺህ ሰድስት መቶ ዘመን ግብጻውያን በኢትዮጵያ ሲቀልዱ ኑረዋል። ወንጌል እንዳትበፋሩ የሰብከት ድርጅት ሳያቋቁሙ፡ የተጠመቀውም እንዳይጸድቅ ሳያስተምሩ፡ የተግሩት የሀገራችን ሲቃውንትም እንዳያስተምሩ ትምህርታቸውና ቋንቋቸው ስለማይገባቸው፡ እንዲያው ከጎጋው ሕዝብ ጋራ ሁነው ገዝቻለሁ እያሉ፡ ሲቃውንቱን ሲያስገድሉ፡ በሀገሩ ላይ ድንቁርና ሲዘሩ ኑረው አልፈዋል።

3. ለአንድ ሺህ ዘመን ከሌላው ከክርስቲያኑ ዓለም በመለየታችን፡ ከሦስተኛው የዓለም ጉባኤ በኋላ ከዓለም ጉባኤ እንዳችም ጉባኤ ሳንቀበል፡ በሀገራችንም ሀገር አቀፍ ጉባኤ ሳይደረግ፡ በእየጊዜው የተነሡት ችግሮችም በሲኖዶስ ሳይወሰኑ፡ እንዲያው ከዚህ ግባ የግይባል አንዳንድ ግለሰብ ካሰኘው፡ ሲያሰኘው፡ ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርት ጋራ እንኳ ተፃራሪ የሆነ ሐሳብ እንደ ወኪሉን ንጹሐ ነፍሱ ሰውነቱ ንጹሐ ካልሆነን የመሳሰለ በሐዲስ ኪዳንና በትዳሴ ሲጨመር፡ በዚህም አንጻር የጠላውን ሲቀንስ፡ ሲያወጣ፡ የቀረውንም በትርጉም ሰራሱ እንደሚመቸው እያደረገ ሲያጣምም ኑሯል። በዚህም ብዙው ሕዝብ ከፈጣሪው ተለይቶ እንዲሞት፡ ወይም ወደ ሌላ ሃይማኖት እንዲሄድ ሲያደርግ ኑሯል። አሁንም የግብር መሰሉ ያደርጋል።

4. ብዙ ካህናት ካለግወቅ ይሁን ከጥመት አይታወቅም ሕዝቡን አስፈራርቶ ግባረር እንጂ ሰብኮ፡ አደፋፍሮ ወደ ቤተ ክርስቲያን ግቅረብ ደስ አይላቸውምና ንጹሐ ሳትሆኑ አትምጡ እያሉ ያወናብዳሉ፤ ሰው የሚነጻው ወደ ክርስቶስ ሲቀርብ ነበር፤ ግን ሕዝቡ ከጋጠሙት፡ ክርስቶስ የሰጠውን ጸጋ ተቀብሎ እንዳይነጻ የፈረሰውያንን ጅራፍ ይዘው ያባርሩታል።

5. መበለታቱ ደግሞ ከአንድም ቁስ ሳይሰሙ፡ ቁሱ እንዲህ ይላል እያሉ የራሳቸውን ፈጠራ ስለሚያወሩ፡ ልጁ አድጎ ተምሮ እንኳ እናትህ የነገረችህ ውሸት ነው ቢሉት፡ ተረቱን እንደ ወንጌል አምና

ሌላ ስለማይቀበል፡ በብዙዎች ዘንድ ተረት ሃይማኖት ከሆነ ውሉ አድሯል።

መበለታት ከሚያወሩት መዓትም በጥቂቱ ለመጥቀስ ያህል፤

ሀ. በቅዱስ ጋብቻ የተጋቡትን ሰዎች ከመቁረብ በፊት ሰባት ቀን፡ ከዚያ በኋላ ደግሞ ሰባት ቀን ሩካቤ ሥጋ ክልክል ነው ይላሉ፡ ይህ እውነት ቢሆን ኑሮ ሕጋዊ ካህን አይቀድስ ግለት ነው። ጋብቻንም ግርክስ ነው።

ለ. ከቁርባን በፊትም ሆነ በኋላ ሥራ ክልክል ነው ይላሉ፡

ሐ. ከቆረቡ፡ መትፋት፡ መታጠብ፡ መነጋገር፡ ከሰው ጋር መብላት፡ በልቶ፡ ጠጥቶ ግትረፍ፡ ብቻ መሄድ ክልክል ነው ይላሉ።

መ. የቆረብ ሰው ከተሳለተ ቁርባን ይፈርሳል፡ ንስሐም የለውም ይላሉ፡ ይህን ግን በልጅነታቸው በለሚሰሙት ብዙ ደብተሮችም እንኳ ያምኑበታል።

በዚህ ዓይነት ከሰባ ዓመቷ በላይ የሚጠይቃት ሰታጣ የመነኮሰች መበለት እንኳ እንደ ካህናቱ ሕዝቡን ከአምላኩ ለመለየት ተሳትፎ አድርጋለች።

6. ሊቃውንቱ፡ ደባትሩ፡ የዜግ፡ የቅኔ፡ የመጽሐፍ መምህራኑ ሌሊት ተቀን በያራዳዊ ጣዕመ ዜግ ቤተ ክርስቲያንን ሲያዳምቁ ኑረዋል፡ አሁንም በእየደብሩ ይዘምራሉ፡ በዝግሬ መሥዋዕታቸው የሥጋውንና ደሙን አዳኝነት ዘወትር ይናገራሉ፡ ግን አይቆርቡም። ከዚህም አልፈው ተርፈው የሚቆርብ ዕጣን ጠባሽ ደንቆሮ ሰዎችን ነው ይላሉ፤ ደንቆሮው ግን ግን እንደሆነ ይህን የሚያነብ አስተዋይ አንጻቢ አይሰተውም። ሲዘምሩ አድረው፡ ጥሩ ጸበል ያየ ሰይጣን ይመስል ቅዳሴ ሲገቡ ከቤተ ክርስቲያን እየወጡ ይሄዳሉ። ታዲያ ከእነዚህ የሚገኘው ምን ዓይነት ምሳሌ ነው?

7. እሱ ራሱ ሕዝቡም ጀርወን እናቱ በልጅነቱ በሞላችው ተረት ጠቅጥቶ፡ እውነት ለመስማት ባለመፈለጉ፡ ክርስቶስ ያለውን ሲያስተምሩት መናፈቅ እያለ ይደበድባል፡ ከቤተ ክርስቲያንም ያባርራል። ምን ያድርግ ፍርዱ ነው፡ እበት የተሞላ ዕቃ ካልተሞላ፡ (ካልተገላበጠ) ግር አያስጨምርምና።

8. ውጭ ሀገር ይልቁንም ግብጽና ኢየሩሳሌም ብዙ መነኮሳት፡ ቀሳውስት፡ ምእመናን ይሄዳሉ፡ ከዚያም ክርስቲያን ሁሉ ሲቆርብ ያያሉ፡ ዐይተው ሲመለሱ ግን ቆረቡ ብለው አይሰብኩም፡ አይነግሩም፡

አያስተምሩም። ለምን ቢሉ? ብዙዎች ኢየሩሳሌም ላሟ በመባል አቦ! አቦ! እየተባሉ ከፍተኛ ሹመት ይዘው ለመኖር ነውና የሚያስቡ፡ አስተምረው መናፍቅ እንዳይባሉ፡ ጥሪያቸውን ለሹመት፡ ለገንዘብ፡ ለክብር፡ ለውዳሴ ከንቱ ለውጠው፡ ዐይናቸውን ጨፍነው፡ አፋቸውን ዘገተው በውዳሴ ከንቱ ቅዱስ! ቅዱስ! ቢባሉ ይኖራሉ።

ለመቁረብ የሚችል ግን ነው?

ኢየሱስ ክርስቶስ /መሲሕ/ ነው ብሎ በግመን ከእግዚአብሔር ለተወለደ ክርስቲያን ሁሉ ቅዱስ ሥጋውን፡ ክቡር ደሙን ቢያንስ በአርባ ቀን እንድ ጊዜ መቀበል መብቱም ግዴታውም ነው። ግርቆስ አባታችን፡ እስከንድርያ እናታችን እንላለን፡ ታዲያ ግብጻውያን እንደኛ ሰዎች ናቸው፡ ያውም ከኛ ባይከፉ፡ እኛ የምንሠራውን ሥራ ሁሉ ይሠራሉ፡ ግን በእየጊዜው ኃጢአታቸውን እየተናዘዙ ይቆርባሉ። በዓለም ያሉ ክርስቲያኖች ሁሉ በሥጋውና በደሙ እንደኛ የሚያምኑ ከሆነ ይቆርባሉ። ይህ በገብስትና በወይን ቅርፅ አምሳል የቀረበው መሥዋዕት እግኖቹ ሥጋ ወልደ እግዚአብሔር እግኖቹ ደመ መለኮት ነው፡ የኔንም ኃጢአት ለግስተሰሪይ ይችላል የሚል ከ12 ዓመት በላይ ያለ ሰው ሁሉ መቁረብ ይችላል፡ አለበት፡ ከግንቦረ ክርስቲያን ካልተለየ በቀር። ሥርዓቱም መጀመሪያ ኃጢአት ይሠራል፡ ከአበባ፡ ከበደል ለመገላገል ይቆረባል /ግቴ. 26-26-28፡ (1ዮሐ. 1:7-12/። በሌላም አነጋገር ኃጢአት የሠራና ሥርዮት የሚፈልግ ሁሉ መቁረብ አለበት፡ ይቆረብ፡ ወደ አዳኙ ወደ ክርስቶስ እንዳለ-እምነቱን ብቻ ይዞ ይምጣ፡ የዓለሙን ኃጢአት ለግስወገድ የሚችል ክርስቶስ ብቻ ነውና። ቄሱም ሳትነቱ ነጽታችሁ በግለት ፈንታ፡ በደላችሁን ተናዛችሁ፡ ከኃጢአታችሁ እንድትነጹ፡ ቅዱስ ሥጋውን ክቡር ደሙን ተቀበሉ፡ የክርስቶስ ደም ኃጢአታችሁን ያነጻል፤ እምቢ ብትሉ ግን በአበላችሁ ከሚመጣባችሁ ፍዳ ነጻ ነኝ፡ ጥፋታችሁን ተላልፎ መቀበል የለብኝም ይበል፡ ዲያቶኑም ይህን የቄሱን ቃል የናቀ፡ ያቃለለ ብሎ ይቀጥላል። 12 ዓመት ከሆነው እስኪያገባ ድረስ ከአርስተ ኃጣውእ አንዱን የሠራ እንደሆነ ኃጢአቱን ለካህን ተናግሮ በበነጋው ይቆርባል፡ አግብቶ ከአሟኑ ጋራ ይቆርባል፤ አሟኑ ብታመነዝር ወይም ብትሞትበት ሌላ እስኪአገባ ድረስ በአመክሮ ቢቀመጥ እሁንም ይቆርባል። ከአመክሮው በኋላ ቢፈልግ ሌላዋን ቄርቦ ለግግባት ይችላል። በምንም ዓይነት ክርስቲያን ሁኖ እየጸመ፡ እየጸለየ ከዓመት በላይ ሳይቆርብ መቆየት የለበትም። /ሮሜ 7:2-3፤ ቆሮ. 7:39-40/።

ይህ ሐላብ በግብር አይፈጸምም እንጂ በእኛም ቤተ ክርስቲያን

ይወራልና ለነጋው ሕዝብ ካልሆነ በቀር በሊቃውንት ደረጃ አያጣፋም። በቤተ ክርስቲያን ደረጃ የሚያነጋግረው ግን ካላመነዘረ አግኒ ከኢአግኒት፣ አግኒት ከኢአግኒ ጋር እየኖረ ሊቆርብ ይችላል የሚለው ሐሳብ ነው። ይህ ግን እንደ ጊዜውና ሀገሩ በቅዱስ ሲኖዶስ እንጂ በግለ ሰብ ደረጃ የሚወሰን አይደለም /1ቆሮ. 7:12-16/።

ክርስቲያን ምንድር ነው? ከዚህ በፊት በእየምክንያቱ ደጋግመን እንደተናገርነው ክርስቶስን የተቀበለ ሁሉ የእግዚአብሔር ልጅ ነው /ገላ. 3:26-29/ የሰው ልጅ ሰው፣ የከብት ልጅ ከብት እንደሆነ ሁሉ ከቅዱስ እግዚአብሔር የተወለዱ ክርስቲያኖችም ቅዱሳን ናቸው። /ዮሐ. 15:12-17፤ 17:20-26፤ 1ኢጥ. 2:5-10፤ ገላ. 3:26-29፤ 2ቆሮ. 9:1፤ ግብ. 9:13፤ 32፤ 41፤ ሮሜ 15:25፤ 1ቆሮ. 16:1/።

እንኳን ሌላ ቅዱሳት ለቅዱሳን የሚለው እንኳ ቢሆን ክርስቲያኖችን ቁርባንን አይከለክልም፤ ጌታ ግን ይህን ንኡስ ሐረግ የተናገረው ስለሃይማኖት ትምህርትና ስለ ሥነ ምግባር እንጂ ለሥጋውና ለደሙ አይደለም፤ መሥዋዕትን ቁርባንን ለኃጢአት ግስተሰረያ እንደሆነ ፍርጥ አርግጥ አድርጎ ነግሯል።

ታዲያ እንዲህ ከሆነ ከልካይ ግን ነው? ጠያቂ አይታከትምና፤ ብዙ ተረት ስለሰጣና እንዳንድ በካህን ስም አወናባጅ ሰዎች አትቁረቡ ሲሉ ሰዎቶ፣ ታዲያ እንዲህ ከሆነ ከልካይ ግንው? የኛ ካህናትስ ለምን ይከለክላሉ? ይል ይሆናል። ከክርስቶስም ሆነ ከሐዋርያት ከሠልሰቱ ምእት፣ ከሊቃውንት፣ በቤተ ክርስቲያን ሥርዓትም ሆነ ሥሪት፣ ሥጋውን ደሙን ለመስጠት እንጂ፣ ተቀባዩን ለመንቀፍም ሆነ ለመከልከል ፈቃድም ይሉ መብት የተሰጠው አንድም ሰው የለ /ግሪ. 7:1-5፤ ሮሜ 14:4፤ 13/

ይህ ጽሑፍ የሚደርሳችሁ ቀና አስተሳሰብ ያላችሁ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት በዚህ ዐይነት ሰባቱን ሀብታት ጽፈ ለማሳተም ሰላሰብሁ። የግትስግሙበትን ነጥብ በሚከትለው እድራሻ እንድታሰታውቁኝ በትሕትና ትለመናላችሁ።

ቴሌ. 182320፣ ፖ.ሣ.ቁ. 30143 አ.አ.

በክርስቶስ የእናንተው

ዓለግየሁ ጥገሰ

መ ዘ ክ ር

1.1 ዓለማየሁ መገባ: የአማርኛ ሐረግ: የፍልስታ ቅዳሴ: በአዲስ አበባ አድባራት: 1964 ዓ.ም. ትንሣኤ ዘጉባኤ ግ.ቤት: አዲስ አበባ: 167: ገጽ. 43-51

1.2 አዲስ አበባ ስለቅዱስ ቁርባን የቀረበ ሮሮ /የተባዛ: ሠኔ.21.1975/

2.1 King James Version, Holy Bible.

2.2 La Bible en Francais Courant 1983.

2.3 La Bible de Jerusalem, /Jeruselem Nouvelle/ 1979.

2.4 La Bibbia di Gerusalemme, Maggio 1974.

2.5 La Sacra Bibbia, Roma, MCM LVIII.

ቁርባንን ለግዝለለሉ ሰዎች የተሰጠ ቅኔያት

የቅዱስ ቁርባን ይዞታ ይህ ሲሆን አንዳንድ ጠማግ ካህናት ነጋ ሕዝብ ያለበቂ ምክንያት እንዲያው በጥመት ቁርባንን ንጹሐን ምእመናን እንዳይቀበሉ ስለከለከሉ: እንዲያውም አንዱን መሪዎች ነን ከግሉተ ውስጥ: ለዚህ ሁሉ ሰንዴ የት ይገኛል ብሎ ዐረፈ። ስለዚህ ነው በንዴት የግዝተሉትን የመሳሰሉ ቅኔዎች የተበተኑት። ይዞታቸውም ጠማሞችንና አላዋቂዎቹን ነው እንጂ ሊቃውንቱንና ደጋጎቹን አይነካም።

ጉባኤ ቃና

መፍትሔ ትግበር ይሁዳ ውስተ ግብርክ ጎሠሣ
እስመ ያወፅእ ላሕምክ ይእዜ በበዕለቱ ሠላሳ።
እምነ ካህናት አምላክ ረሲእን ይኒይሉክ በጽድቅ
አምጣን ረሲእን አምላክ ኢይሠይጡ በወርቅ።

ዘአምላኪየ:

ካህነ ሐሰት ቂቂይ ካህነ ዓለም ተከብቶ
ቅውመ ቅድመ ምእመናን ዐጸው ፍገቶ
ለእግዚአብሔር ንጉሥ ሰፋሐ ግዕድ እእኮቶ።

ግብጌት

እግዚአብሔር ንጉሥ አበ ወልደ አብ አጽገዕ እስኩ መለኮተክ
ለለዕለቱ ብሩረ እስመ ይሠየጥ ወልድክ
በእንተ ንዋይ ወክብር እምነ ነጋዲ ካህን ዘበላዕለ ሕዝብ ጌምክ።

ሥ ላ ሴ:

ከብረ ድገረ ጥተ

ወልደ አብ መምህር ዘበትሕትና

ውሉደ አዳም ይባልሁ ኩነኔ ውስተ ክርሠ ብእሲት ንደረ

ወሐዲብ እግረ አርዳኢሁ ትሕትና መሀረ

ወእምአይሁድ ተሠይጦ ሠላሳ ብሩረ እስራኤል ንብረ፡

ባሕቱ ካህን ዘኢያእመረ

በክሊእ ቁርባን ምእመነ አምላኩ አክበረ

አፈ ሕዝብ ኢይኩን ሕሉረ።

ትርጉም፡

በትሕትና ዓለምን ከኩነኔ ለግዳን ከሲት ግሕፀን ያደረ፡ በእይሁድ ቤት ከትልቅ ውርደት የግብረውን ትሕትና የደቀ መዛሙርቱን እግር በግጦብ ያስተግረ፡ በመጨረሻውም በርካቹ የእስራኤል ብር በሠላሳ ብር ከእይሁድ የተሸጠ፡ መመምህር ወልደ እብ የሞተ ልጅ አንገቱ ረጅም ነውና ከሞተ በኋላ ከበረ። ምክንያቱም አላዋቂ ካህን ሕዝቡ ቆርበው እንዳያረክቡት ከልክሏል።

እንዲህ ነው እከባበር ሕዝብን ከአምላክ፡ አምላክን ከሕዝብ ለይቶ ልክ እንደ ሲያብሉሱ። ቁርባንን የግብረክል ካህን ሐዋርያነቱ ለግን ይሆን? ይህንስ ላንባቢ ፈንታ ልተወው።

መድረሰ 1.

ለእመ ሐተታ ሐተትን ላዕለ ካህናት

ወግንበረ አይሁድ ሐሰውት ፈድፋደ ይትሌዐሉ

ግንበረ አይሁድ ሐሰውት እምነ ካህናት እሉ

አምላክ አይሁድ ለአድገና

ዓለመ እምነ ኩነኔ አምለክ በቀሉ

ውስተ ዐውደ ፍትሕ ቀራንዮ

ባሕቱ ካህናት ዘውስተ ዐውደ ፍትሕ ብዕሉ

ግብርሙ ለለዕለቱ እንዘ የሀጉሉ

ክርስቶስ ዘአድገን በክሊእ ቁርባን ይቀትሉ።

ወእመ በዕረፍት መዓልተ ምእመናነ ወልድ ወዐሉ

ለቂተለ የሞህ ካህናት ገዳግተ የዐይሉ።

መድረሰ 2.

ሕግመን ቅንዓት ዘቃኤል ወልደ ዐመፃ

ሕግመ ልያ ወራሔል ውሉደ አይሁድ ኮሎ

ቅዱሳን ግብር ቃላተ ንጡአን ሠናይት ዳእመ

ይለቅሉ ወልደ ሥጋ አምላክ

ንቡራን እንዘ ይትጋብኡ ውስተ ዐውድ ቆመ

በትንቢተ ቀደምት ነቢያት

እስመ ለወልደ አብ ቁርባን ይስቅልዎ ሀላዎሙ።
 በሳሌም ዐውደ ኩነኔ አመ ተከሥተ ግብሮሙ
 ይበልዑ መቅሠፍታት ወምሕረተ ይጸውሙ
 ሥርዓተ መሓሪ አምላክ አምጣነ አልቦሙ
 ቤቶሙ ገልዮተ ወገሊና ጽድቅ አልቦሙ።

መድረሰ 3.

ይሁዳ ይጌይስ እምካህናቲነ
 ጸረፍተ ይሁዳ በአፍ ወተሰውተ ግብሩ በግብር
 እስመ እመ ሄጦ ለወልድ እግዚአብሔር
 ለሕዝብ አይሁድ ፍቁራኒሁ
 ሰዓተ አሐተ በገዳጥ ብሩር
 ነስሐ እምነ ልቡ
 እስከነ ለሞት ጸዋግ በእንተ ዝንቱ ነገር፡
 ባሕቱ ካህነ ወርቅ በውዳሴ ከንቱ ክቡር
 እንዘ ለለጸብሐ ይሠይጦ ለሥጋ መለኮት ኢየሃናር
 ወእንዘ ለሊሁ ክርስቶስ ይጸውቦሙ በፍቅር
 ጉባኣን ጽድቅ አባግዲሁ በልብሰ መዳልው ያበርር።

መድረሰ 4.

ጽድቀ ኮነ ባህላ አማሌቅ
 እኪተ ንግበር ከመ ንርከብ ሠናያተ
 እስመ በዘእምጽአ ወልድ ዘለዓለግዊ ሕይወተ
 ህዩንተ ሰባሔ ወአምልኮ
 ረከበ እምነ አይሁድ ላዕለ ዕፅ ስቅለተ።
 ወበዘፀረዩ አንስተ ሮም
 ምስለ እደወ ሮም ኢፕሮስ ተሰቀለ ቁልቁሊተ።
 በእቅሌያሰሂ ህገርነ ለእመ ጉሕሉት ብሕተ
 ለረኪበ ሢመት ካህናት ይቀትሉ ሊቃውንተ
 ወበውዳሴ ይርከቡ ፍትውተ ዓለም ሢመተ
 ያርሕቁ ምእመናን ሥግወ መለኮተ።

መድረሰ 5.

መኑ ይጌይስ በጊዜ ሐተታ
 እምነ እኩያነ አብያጽ ግንበረ አይሁድ ወቀላውስት
 በገቢረ ብዙን እከይ መትልወ ጸዋግ ጉሕሉት
 እመ ዕሩያነ አምስሉሙ

መቅደስ ዘይለብሰዎ ጸደሬ ትውፊት?

ይኒይሱ ካህናት

በአኒመ ሐሰት ልብስ እንዘ የአክዩ በትምህርት።

እመ በሰሕተት ሕዝበ አይሁድ አምላክ ምሕረት

አግብኦ ለኩነኔ ውስተ ዐውደ ፍትሕ በፍርሃት

እምጣነ በሢመት ሰይፍ ወመጥባሕተ በቀል ቅንዓት

ይቀትሉ ሊቃውንተ ቀታልያነ ጽድቅ ካህናት።

ኩልክሙ

ተዋልጦ ብዙን ነገር ለእመ ተግብረ

በዘመንነ ሐዲስ ወውስተ ቅድስት ሀገርነ

ለአድገና ዓለም ዘመጽእ መድኃኒትነ

ሰርየተ ኃጢአት እመ ወሀበ

ቅዱስ ሥጋሁ ወደሞ እሙነ

ተብሀለ ለኮንና

ለምእመናኒሁ ዘሠርዐ ግዕደ አምላክ ቁርባን፤

በእንተ ዝንቱ ቅድመ ቁርባን ያፈርሁነ

በብሂለ ኩኑ ግብረክሙ ፍጹግነ ቅዱሳነ፤

ከመ ምጽአተ ወልድ ቅዱስ ለጸውዖ ጸድቃን ኮነ

እለ የገይሱ ክርስቶስሃ ወጸውሉስሃ ካህናቲነ።

ይህ ተግሣጽ ከተበተነ ወዲህ ብዙዎቹ ደጋግ ካህናት ሰርብትና

ፈርተው እንደዚህ ጽሑፍ ምስጢረ ንስሓን አፍረጥርጠው፡ ግልጥልጥ

አድርገው፡ ሰው ገብቶት እንዲቆርብ አድርገው አያስተምሩም፡

አላስተማሩም እንጂ እንዲያው በደፈናው ቁረቡ፡ ቁረቡ፡ ካልቆረባችሁ

አትጸድቁም እያሉ መስበክና ግስተግር መጽሐፍም ጀምረዋል፡

ሕዝቡም መጽሐፍ ቅዱስ እያነበበ የዲያብሎስ ሐዋርያ ፀረ ክርስቶስ

የሚያወራውን ሳትበቁ በቅታችሁን ጥሶ በገፍ ይቆርብ ጀምሯል፡

በዚህም እግዚአብሔር ይከበር ይመስገን።

ሀ) አባ መልክ ጸደቅ (አቡን) ትምህርተ ክርስትና 2ኛ መጽሐፍ፡

ትንሣኤ ዘጉባኤ ግተሚያ ቤት አ.አ. 1984 ዓ.ም. ገጽ. 108።

ለ) ዓሥራት ገብረ ግርያም ትምህርተ መለኮት፡ አርቲስቲክ

ግተሚያ ቤት አ.አ. 1983 ዓ.ም. ገጽ. 225።

ሐ) አቡነ ገብርኤል የኤርትራ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ፡ የኦርቶዶክስ

ሃይማኖት አንደኛ መጽሐፍ፡ የኢትዮጵያ ጥናቶች ግእዝል

አሥመራ፡ 1976 ዓ.ም. ገጽ. 43-44።

መ) ሊቀ ካህናት ክንፈ ገብርኤል አልታዩ (እምነ ዝኩር)።